

“Тасдик мекунам”
Мудири кафедраи
“Илмҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ”
Дотсент САйдахмадова Д.
“_____” _____ соли 2009

**Донишкадаи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
Факултети муносибатҳои байналмиллалӣ**

Кафедраи “Илмҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ”
Соли таҳсили 2019-2020 семестри 1 санчиши тестӣ (дар компютер)
Фанни “Фалсафа”
Ному насаби устод Абилова Гуландом Тел 918-79-08-87
Курс 3 гурӯҳ Б, В, Г
Ихтисоси 1-230101, муносибатҳои байналмиллалӣ

ҶАВОБИ ДУРУСТ ВАРИАНТИ “Е”;

@1. Чаҳонбинии чи гуна ақида аст?

- \$A) Чаҳонбинии маҷмуи ақидаҳо роҷеъ ба табиат аст;
- \$B) Чаҳонбинии ин маҷмуи ақидаҳо роҷеъ ба инсон аст;
- \$C) Чаҳонбинии маҷмуи ақида роҷеъ ба фалсафа мебошад;
- \$D) Илм дар бораи табиат;
- \$E) Маҷмуи ақидаҳои умумии роҷеъ ба воқеият, табиат ҷамъият, мақоми инсон дар ҷомеа тазоҳури ақидаҳои мазкур дар рафтору амалиёти онҳо мебошад;

@2. Чаҳонбинии чанд дараҷа дорад?

- \$A) 1 – то – акли;
- \$B) 3 – то – ҳисси, акли, илми;
- \$C) 4 – то – ҳисси, акли, илми, фантастики;
- \$D) 5 – то – бадеи, адабиёт, санъат;
- \$E) 2 – то – ҳисси равони, маърифати акли;

@3. Навъҳои чаҳонбинии чантоанд?

- \$A) 2 – то: асотири;
- \$B) 1 – то: фалсафи;
- \$C) 4 – то: асотири, илми, дини, фалсафи;
- \$D) 5 – то: бадеи, дини, адабиёт, риёзи, асотири;
- \$E) 3 – то: асотири, дини, фалсафи;

@4. Фалсафа чи хел таълим аст?

- \$A) Фалсафа таълим дар бораи олам ва одам аст;
- \$B) Фалсафа таълим дар бораи ҷамъият ва инсон аст;
- \$C) Фалсафа таълим дар бораи инкишоф аст;
- \$D) Фалсафа таълим дар бораи дин ва ҷараёнҳои динист;

\$E) Фалсафа таълимот дар бораи конунҳои умумитарини табиат чамъият тафаккур мебошад;

@5. Масъалаи асосии фалсафа кадом аст?

- \$A) Масъалаи асосии фалсафа ин муносибати инсон ба чамъият мебошад;
- \$B) Масъалаи асосии фалсафа ин муносибати инсон ба чамъият ва табиат мебошад;
- \$C) Масъалаи асосии фалсафа муносибати инсон ба чамъият ва табиат мебошад;
- \$D) Муносибати чамъият ба олам;
- \$E) Масъалаи асосии фалсафа – муносибати шуур ба ҳасти мебошад;

@6. Масъалаи асосии фалсафа чанд тараф дорад?

- \$A) 1 – тараф: материя аввал аст ё шуур;
- \$B) Масъалаи асосии фалсафа тарафҳои гуногун дорад: онтологӣ, гносеологӣ, агностики ва ғайра;
- \$C) Масъалаи асосии фалсафа ин муносибати инсон ба табиат тафаккур ва маърифат мебошад;
- \$D) Масъалаи асосии фалсафа се тараф дорад;
- \$E) 2 – тараф – ҷиҳати аввалаш материя аввал аст ё шуур (онтологӣ) , ҷиҳати дуюмаш – маърифатпазирии олам (гносеологӣ);

@7. Вобаста ба ҳалли масъалаи асосии фалсафа файласуфон ба чанд гуруҳ ҷудо мешаванд?

- \$A) Ба 1 гуруҳ – сенсуалистҳо;
- \$B) Ба 3 гуруҳ – материалистон, агностикҳо, сенсуалистҳо;
- \$C) Ба 4 гуруҳ – материалистон, идеалистон, агностикҳо, скептикҳо;
- \$D) Ба 5 гуруҳ ҷудо мешаванд;
- \$E) т Ба 2 гуруҳ – идеалистон ва материалистон;

@8. Агностисизм ҷиҳел ҷараён аст?

- \$A) Ҷараёне, ки оламо донишҷӯанда меонад, агностисизм ном дорад;
- \$B) Ҷараёне, ки бо дини бисёри ҳудуди вобаста аст агностисизм ном дорад;
- \$C) Ҷараёне, ки донишҷӯ рад менамояд агностисизм ном дорад;
- \$D) Олами воқеи ба донишҷӯи илми мувофиқат намекунад;
- \$E) Ҷараёне, ки маърифатпазирии оламо рад менамояд, агностисизм ном дорад;

@9. Сарчашмаҳои асосии маълумот доир ба фалсафаи Ҳинди қадим кадом китоб аст?

- \$A) Куръон;
- \$B) Авесто;
- \$C) Библия;
- \$D) Таврот;
- \$E) Ведҳо;

@10. Фалсафаи Ҳинди қадим ба чанд гуруҳ тақсим мешавад?

- \$A) Ба 1 гуруҳ – маъмул;

- \$B) Ба 3 гурӯҳ – маъмул, гайримаъмул, чорвока;
- \$C) Ба гурӯҳҳои гуногун, чорвоко, ведонта;
- \$D) Ба 5 гурӯҳ – чойния, сонкхя ва гайра;
- \$E) Ба 2 гурӯҳ – маъмул ва гайримаъмул;

@11.Чараёнҳои гурӯҳи маъмули фалсафаи Ҳиндро нишон диҳед?

- \$A) Чайния, буддия;
- \$B) Доосизм, тобоия;
- \$C) Локоята, зарвония, зурвония;
- \$D) Машшоъ, суфизм;
- \$E) Веданти, санкхия, ёога, нья, миманса, вайшишка;

@12.Чараёнҳои гурӯҳи гайримаъмули фалсафаи Ҳиндро нишон диҳед?

- \$A) Санкхя, мимонса;
- \$B) Зорвония, дохрия, ёога;
- \$C) Локоята, чайния, мимонса, нья;
- \$D) Даосизм;
- \$E) Чорвака, чайния, буддоия;

@13.Идеализм чи хел чараён аст?

- \$A) Идеализм чараёнест, ки донишро асоси ҳама чиз медонанд;
- \$B) Идеализм чараёнест, ки худовандро асоси ҳама чиз медонад;
- \$C) Идеализм чараёни фалсафиест, ки ҳасти, табиат, материяро аввал шуурро дуввум меҳисобад;
- \$D) Идеализм чараёнест, ки табиатро аввал меҳисобад;
- \$E) Идеализм чараёни фалсафиест, ки идеяро аввал материяро дуввум меҳисобад;

@14.Идеализм дорои чанд шакл аст?

- \$A) 1 – то объективи;
- \$B) 3 – то субъективи, объективи, гносеологии;
- \$C) 5 – то субъективи, объективи, гносеологии, эмпирики, назариявид;
- \$D) Идеализм чараёнест, ки табиатро аввал меҳисобад;
- \$E) 2 – то субъективи ва объективи;

@15.Намояндагони идеализми объективиро номбар кунед?

- \$A) Сукрот, Арасту, Демокрит;
- \$B) Фалес, Беркли, Юм;
- \$C) Фейербах, Шеллинг, Кант;
- \$D) Энгльс, Маркс;
- \$E) Афлотун, Гегел, Фихте;

@16.Намояндагони идеализми субъективиро нишон диҳед?

- \$A) Сукрот, Фалес, Гегел;
- \$B) Фейербах, Кант;
- \$C) Белинский, Гоббс, Декарт;

- \$D) Афлотун, Гегел, Фейербах;
- \$E) Чорч Беркли, Давнд Юм, Шеллинг;

@17.Материализм чи хел чараён аст?

- \$A) Чараёни фалсафие, ки донишро асоси хама чиз мехисобад, материализм номида мешавад;
- \$B) Чараёне, ки идея, шуурро аввал ва материяро дуввум мехисобад;
- \$C) Чараёни фалсафиест, ки эхсосро асоси хама чиз мехисобад;
- \$D) Чараёни фалсафиест, ки назарияи асоси хама чиз мехисобад;
- \$E) Чараёни фалсафие, ки материяро аввал шуурро дуввум мехисобад, материализм номида мешавад;

@18.Шаклҳои материализмро номбар кунед?

- \$A) Об'ективи, субъективи;
- \$B) Дини асогири;
- \$C) Диалектикаи практики;
- \$D) Дини асогири, технологи, диалектики;
- \$E) Соддалавхона, механики, вулгори, диалектики, антропологи;

@19.Чараёнҳои фалсафии Хитои қадимро номбар кунед?

- \$A) Табоия, карматия;
- \$B) Чорвака чайния, буддоия;
- \$C) Мимонса, вайтеника;
- \$D) Моновия, зардуштия;
- \$E) Даосизм, конфусиус;

@20.Фалсафаи Юнони антиқа чи гуна характер дорад?

- \$A) Теосентрики;
- \$B) Геологи;
- \$C) Антропосентрики;
- \$D) Антропологи;
- \$E) Космологи;

@21.Қадам файласуф мабдаи аввалро об гуфтааст?

- \$A) Гераклит;
- \$B) Зенон;
- \$C) Анаксимен;
- \$D) Демокрит;
- \$E) Фалес;

@22.Космосентризм чи хел чараён аст?

- \$A) Чараёни фалсафиест, асоси тамоми мавҷудоти худо аст;
- \$B) Чараёни фалсафиест, ки дар маркази таваччуҳи он проблемаи инсон меистад;
- \$C) Чараёни фалсафиест, ки табиату худо ва инсонро як чиз медонад;
- \$D) Чараёни фалсафиест, ки асоси хама чизро эътиқод медонад;

\$E) Чараёни фалсафиест, ки асоси тамоми мавҷудоти табиат аст;

@23.Чараёнҳои фалсафаи бостонии тоҷикро номбар кунед.

\$A) Чорвака, буддоия, чайния;

\$B) Миманса, вайшешика;

\$C) Даосизм, конфутсиюс;

\$D) Калом, машшоъ;

\$E) Монавия, зардуштия, зурвония, маздакия, дохрия, тобоия;

@24.Қадам чараёни фалсафии бостонии тоҷик нур ва зулмотро ду омили асосии ҳасти меҳисобад ?

\$A) Тобоия;

\$B) Маздакия;

\$C) Зардуштия;

\$D) Мошшоъ;

\$E) Зурвония;

@25.Характери фалсафаи асри миёнаги чи гунна буд?

\$A) Космологи;

\$B) Гемосентрики;

\$C) Антропосентрики;

\$D) Материалисти;

\$E) Геосентрики;

@26.Асотир чист?

\$A) Чахонбинии махсуси ҳаёли;

\$B) Хикоя дар бораи гузашта;

\$C) Хикоят дар бораи ҳаёти инсон;

\$D) Қиса ва дoston дар бораи ҳаёт;

\$E) Ба таври афсонави инъикос ёфтани воқеият дар шуури инсон;

@27.Дин чист?

\$A) Бовари ба худо;

\$B) Дониш дар бораи худо;

\$C) Низоми расму оинҳо;

\$D) Чахонбинии махсуси ҳаёли;

\$E) Чахонбиние, ки асоси онро эътиқод ба худо ташкил медиҳад;

@28.Решаҳои пайдоиши динро номбар кунед?

\$A) Материалисти;

\$B) Иқтисоди;

\$C) Фарҳанги;

\$D) Психологи;

\$E) Иҷтимоӣ, ғносеологӣ, психологи, ахлоқи;

@29.Аз руи кадом масъала файласуфон ба ду гурӯҳ таксим мешаванд?

- \$A) Аз руи масъалаи гносеологии;
- \$B) Аз руи масъалаи эмпирики;
- \$C) Аз руи масъалаи иҷтимоӣ;
- \$D) Аз руи масъалаи таҷрибавӣ;
- \$E) Аз руи масъалаи онтологӣ;

@30.Онтология чист?

- \$A) Илм дар бораи табиат;
- \$B) Илм дар бораи замин;
- \$C) Методи фалсафа;
- \$D) Илм дар бораи инсон;
- \$E) Таълимот дар бораи ҳасти;

@31.Қараёнҳои фалсафаи бостонии тоҷикро номбар кунед?

- \$A) Номинализм;
- \$B) Машшоъ;
- \$C) Суфизм;
- \$D) Калом;
- \$E) Зардушти, монавия, маздакия, зурвония;

@32.Намояндагони материализми номбар кунед?

- \$A) Афлотун, Сукрот, Гегел;
- \$B) Сукрот, Арасту, Ф.Аквини;
- \$C) Гераклит, Плеханов;
- \$D) Газзоли, Сино, Фороби Бердяев;
- \$E) Демокрит, Гераклит, Ф.Бэкон, Маркс;

@33.Вазифаҳои асосии фалсафаро номбар кунед?

- \$A) Коммуникативӣ;
- \$B) Оғоҳкуни;
- \$C) Технологи;
- \$D) Пешгуикуни;
- \$E) Маърифатпазири, антологӣ, методологӣ, ҷаҳонбинӣ, мантикӣ;

@34.Хусусияти ҳоси фалсафаи антиқаро номбар кунед?

- \$A) Антропосентризм;
- \$B) Монизми материалисти;
- \$C) Ҷустуҷуи нахустасос;
- \$D) Бовари ба имконияти маърифатпазирии олами ҳоси воқеӣ;
- \$E) Космосентризм;

@35.Хусусияти фалсафаи асрҳои миёнаро номбар кунед?

- \$A) Догматизм;
- \$B) Диалектика;

- \$C) Схоластики;
- \$D) Космологи;
- \$E) Геосентризм;

@36.Кадом фалсафа ба политеизм вобаста буда характери космологи дорад?

- \$A) Фалсафаи бостонии тоҷик;
- \$B) Фалсафаи Чини қадим;
- \$C) Фалсафаи Рими қадим;
- \$D) Фалсафаи асрҳои миёнаи шарқ;
- \$E) Фалсафаи Юнони қадим;

@37.Намояндагони мактаби Милетро номбар кунед?

- \$A) Афлотун;
- \$B) Гегел;
- \$C) Маркс;
- \$D) Энгелс;
- \$E) Фалес, Анаксимандр, Анаксимен;

@38.Асоси ҳақиқии оламро оташ ташкил медиҳад, ки гуфтааст?

- \$A) Демокрит;
- \$B) Фалес;
- \$C) Гегел;
- \$D) Энгелс;
- \$E) Гераклит;

@39.Асоси ҳақиқии оламро об ташкил медиҳад, ки гуфтааст?

- \$A) Гераклит;
- \$B) Ленин;
- \$C) Энгелс;
- \$D) Демокрит;
- \$E) Фалес;

@40.Қараёнҳои фалсафаи бостонии тоҷикро муайян кунед?

- \$A) Номинализм;
- \$B) Машшоъ;
- \$C) Суфизм;
- \$D) Қалом;
- \$E) Зардушти, монавия, маздакия, зурвония;

@41.Қараёнҳои фалсафии асрҳои миёнаи Ғарбро номбар кунед?

- \$A) Эмперицизм;
- \$B) Агностицизм;
- \$C) Перитатетицизм;
- \$D) Экзистенциализм;
- \$E) Номинализм ва реализм;

@42.Чараёнҳои фалсафии асрҳои миёнаи Шарқро номбар кунед?

- \$A) Агностицизм;
- \$B) Эмпиризм;
- \$C) Экзистенциализм;
- \$D) Реализм;
- \$E) Асхоби ҳаюло, калом, машшоъ;

@43.Намояндагони фалсафаи асримиёнагии Ғарбро номбар кунед?

- \$A) Сукрот;
- \$B) Афлотун;
- \$C) Маркс, Энгельс;
- \$D) Гераклит;
- \$E) Фомаи Аквини, Августин;

@44.Намояндагони фалсафаи асримиёнагии Шарқро номбар кунед?

- \$A) Рудаки;
- \$B) Хайём;
- \$C) Чоми;
- \$D) Ахмади Дониш;
- \$E) Розӣ, Ибни Ровандӣ, Фаробӣ, Сино, Газзоли;

@45.Мафҳуми чузъию кули мавзӯи баҳси кадом чараён аст?

- \$A) Материализм ва идеализм;
- \$B) Дин ва атеизм;
- \$C) Томизм ва неотомизм;
- \$D) Эмпиризм ва рационализм;
- \$E) Реализм ва номинализм;

@46.Креационизм чи хел чараён аст?

- \$A) Табиатро ҳаллоики ҳама чиз медонад;
- \$B) Атомро ҳаллоики ҳама чиз медонад;
- \$C) Обро ҳаллоики ҳама чиз медонад;
- \$D) Инсонро ҳаллоики ҳама чиз медонад;
- \$E) Худоро ҳаллоики ҳама чиз медонад;

@47.Фалсафаи асхоби ҳаюло чи гуна фалсафа аст?

- \$A) Материяро азалию абади меҳисобад;
- \$B) Хикматест, ки идеяро азалию абади меҳисобад;
- \$C) Рухро азалию абади меҳисобад;
- \$D) Инсонро азалию абади меҳисобад;
- \$E) Материя, макон ва замонро азалию абади меҳисобанд;

@48.Намояндагони фалсафаи машшоъро номбар кунед.

- \$A) Газзоли;

- \$B) Рози;
- \$C) Фахриддини Рози;
- \$D) Шохристони;
- \$E) Ал – Кинди, Фороби, Сино, ибни Рушд, Насриддини Рози;

@49.Асосгузори фалсафаи машшоъ ки буд?

- \$A) Абуали ибни Сино;
- \$B) Насриддини Туси;
- \$C) Газзоли;
- \$D) Шахристони;
- \$E) Аль – Кинди ва Фороби;

@50.Фалсафаи калом кай пайдо шудааст?

- \$A) 6 пайдо шудааст;
- \$B) 7 пайдо шудааст;
- \$C) 9 пайдо шудааст;
- \$D) 10 пайдо шудааст;
- \$E) 8 пайдо шудааст;

@51.Шаклҳои таърихии фалсафаи каломро номбар кунед.

- \$A) Маздакия;
- \$B) Табоия, зурвония;
- \$C) Лаотси;
- \$D) Асхоби хаюло;
- \$E) Муътазили, ашъария, фалсафи;

@52.Намояндагони фалсафаи каломро номбар кунед?

- \$A) Фороби, Сино, Насриддини Туси;
- \$B) Ибни Рованди;
- \$C) Закариёи Рози;
- \$D) Умари Хайём;
- \$E) Газзоли, Шахристони, Фахриддини Рози;

@53.Намояндагони фалсафаи давраи Эҳёро номбар кунед?

- \$A) Бэкон;
- \$B) Дэкарт;
- \$C) Гоббс;
- \$D) Фейербах;
- \$E) Коперник, Бруно, Галилей;

@54.Фалсафаи давраи Эҳё чи гунна характер дорад?

- \$A) Теосентрики;
- \$B) Космосентрики;
- \$C) Эмпирики;
- \$D) Эстетика;

\$E) Антропосентрики;

@55.Пантеизм чи гунна таълимот аст?

\$A) Дар бораи чамбияту табиат;

\$B) Дар бораи робитаю инкишоф;

\$C) Дар бораи дониш;

\$D) Дар бораи хастии;

\$E) Он аст, ки табиату худоро як чизи том мешуморад;

@56.Чараёнҳои фалсафии замони Навро номбар кунед:

\$A) Материализми диалектики;

\$B) Идеализми диалектики;

\$C) Пантеизм;

\$D) Дуализм;

\$E) Эмпиризм ва рационализм;

@57.Намояндагони фалсафии замони Навро номбар кунед.

\$A) Д.Бруно, Н.Коперник;

\$B) Кант, Фейербах;

\$C) Маркс, Энгельс;

\$D) Ленин;

\$E) Ф.Бэкон, Декарт, Спиноза;

@58.Намояндагони фалсафии классики олмонро номбар кунед.

\$A) Демокрит;

\$B) Сократ;

\$C) Аристотел;

\$D) Маркс;

\$E) Гегел, Кант, Фихте, Шеллинг, Фейербах;

@59.Сари «Танкиди хиради холис» ба кадом файласуф таалук дорад?

\$A) Сукрот;

\$B) Гегель;

\$C) Хайём;

\$D) Энгельс;

\$E) Кант;

@60.Намояндагони фалсафии марксистиро номбар кунед?

\$A) Лейбниц;

\$B) Кант;

\$C) Гегель;

\$D) Августин;

\$E) Маркс, Энгельс, Ленин;

@61.Чараёнҳои асосии фалсафии асрҳои XIX ва авали асри XX Русро номбар кунед?

- \$A) Материализми антропологи;
- \$B) Экзистенциализм;
- \$C) Марксизм;
- \$D) Гарбигарои;
- \$E) Космизм ва марксизм;

@62.Чараёнҳои асосии фалсафии ҳозираи буржуазиро номбар кунед?

- \$A) Материализми вульгари;
- \$B) Марксизм – ленинизм;
- \$C) Эмперицизм;
- \$D) Рационализм;
- \$E) Неопозитивизм, програтизм, экзистенциализм, неотомизм;

@63.Намояндагони чараёни маорифпарварии тоҷикро номбар кунед?

- \$A) Бедил, Зебунисо;
- \$B) Рудаки, Фирдавси;
- \$C) Ҷ.Иқроми, Раҳим Ҷалил;
- \$D) Ҳофизи Шерози;
- \$E) А.Дониш, Шохин, С.Айни;

@64.Намояндагони чараёни прагматизмро номбар кунед.

- \$A) Беркли, Мах;
- \$B) Хайдеггер, Ясперс;
- \$C) Рассел, Витгенштейн;
- \$D) Авенариус;
- \$E) Чарлз Сандерс Пирс, В.Чеймс, Чон Дьюн;

@65.Ба кадоме аз ин идеяҳо фалсафии герменевтика алоқаманд ҳаст?

- \$A) Фаҳмидан;
- \$B) Пешниҳод кардан;
- \$C) Барраси намудан;
- \$D) Ризоият;
- \$E) Фаҳмидан, шарҳ додан;

@66.«Диалектикаи табиат»асари кист?

- \$A) Фейербах;
- \$B) К, Маркс;
- \$C) В.И.Ленин;
- \$D) Гегель;
- \$E) Ф.Энгельс;

@67.Хусусияти фалсафии марксистӣ чигуна аст?

- \$A) Космологӣ;

- \$B) Теологӣ;
- \$C) Гуманистӣ;
- \$D) Идеологӣ;
- \$E) Материалистӣ;

@68.Асосгузори чараёни позитивизм?

- \$A) Сен Симон;
- \$B) К.Маркс;
- \$C) В.И.Ленин;
- \$D) Фейербах;
- \$E) Огюст Конт;

@69.Ду равияи асосии фалсафаи идеалистии ғайриклассикии асри XIX номбар кунед?

- \$A) Материализм ва идеализм;
- \$B) Номинализм ва реализм;
- \$C) Пантеизм ва деизм;
- \$D) Материализм ва эмперизм;
- \$E) Иррационализм ва фалсафаи ҳаёт;

@70.Намояндаи машҳури иррационализм кист?

- \$A) Нитше;
- \$B) Молишотт;
- \$C) Бюжер;
- \$D) Карл Фохт;
- \$E) Артур Шопенгауэр;

@71.Асосгузори «фалсафаи ҳаёт» кист?

- \$A) К.Маркс;
- \$B) Ф.Энгельс;
- \$C) Сен Симон;
- \$D) Бюжер;
- \$E) Нитше;

@72.Равияҳои асосии фалсафаи рус дар асри XIX кадом аст?

- \$A) Материалистӣ;
- \$B) Идеалисти;
- \$C) Теосентрики;
- \$D) Гуманистӣ, космосентрикӣ;
- \$E) Декабристӣ, славянофили, консервантивӣ, динӣ, монархӣ, либералӣ, инқилоби-демократӣ;

@73.Космизм, чи хел чараён аст?

- \$A) Ин чараёнест, ки асоси ҳамаҷизро табиат меғуяд;
- \$B) Асоси ҳама чизро қайҳон меғуяд;

- \$C) Инсон мегӯяд;
- \$D) Равияест, ки кайҳон, олами атроф, табиат, инсонро ҳамчун бутуни ягонаи ба ҳам алоқаманд баррасӣ менамояд;
- \$E) Мафҳум мегӯяд;

@74.Намояндагони барҷастаи ҷараёни космоизм кӣҳоянд?

- \$A) С.Н.Булгаков, С.А.Франк;
- \$B) К.Маркс, А.И.Чижевский;
- \$C) К.Э.Сиолковский, А.Л.Чижевский;
- \$D) В.И.Вернадский, Булгаков;
- \$E) Н.В.Бугаев, А.И.Вернадский;

@75.Герменевтика чи гуна равия аст?

- \$A) Равияест, ки назария ва амалияро як меҳисобад;
- \$B) Равияест, ки асоси ҳамаи оламо аз мафҳумҳои кулл иборат меонад;
- \$C) Равияест, ки асоси ҳама чизро худованд мегӯяд;
- \$D) Равияест, ки асоси олам табиат аст мегӯяд;
- \$E) Равияест, ки назария ва амалияи маънидодкунӣ (ё тавсиф) таҳриф, фаҳмиширо таҳдид тадқиқ мекунад;

@76.Намояндагони бузурги фалсафаи герменевтикаро номбар кунед?

- \$A) А.Комю, К.Ясперс;
- \$B) Г.Гадамер, П.Рикер, Б.Расселл;
- \$C) К.Маркс, Ф.Энгельс;
- \$D) Анаксимандр, Анаксимен;
- \$E) Ф.Шмейермахер, М.Хайдеггер, Г.Гадамер, П.Рикер;

@77.Заминаи неотоизм таълимоти кист?

- \$A) Демокрит;
- \$B) Афлотун;
- \$C) Маркс;
- \$D) Ленин;
- \$E) Фомаи Аквинӣ;

@78.Ин тези машҳур «Дониш-қувва аст» ба ки таалуқ дорад?

- \$A) Ба Маркс;
- \$B) Ба Декарт;
- \$C) Ба Кант;
- \$D) Ба Гегель;
- \$E) Ба Ф.Бэкон;

@79.Ҳар он чи маъқул аст оқил аст, ҳар он чи оқил аст маъқул» аст ба ки дахл дорад?

- \$A) И.Кант;
- \$B) Арасту;

- \$C) Сино;
- \$D) Фейербах;
- \$E) Гегель;

@80.Идеализм чанд шакл дорад?

- \$A) 1 – то объективи;
- \$B) 3 – то субъективи, объективи, гносеологии;
- \$C) 5 – то субъективи, объективи, гносеологии, эмпирики, назарияви;
- \$D) Идеализм чараёнест, ки табиатро аввал мехисобад;
- \$E) 2 – то субъективи ва объективи;

@81.Кадоме аз ин мафҳумҳои «ҳастии» дурустанд.

- \$A) Материя;
- \$B) Табиат ва ҷамъият;
- \$C) Инсон ва табиат, ҷамъият;
- \$D) Ҳастии биологӣ, ҳастии замон;
- \$E) Қули воқеияти объективи ва субъективи;

@82.Шаклҳои асосии ҳастии номбар кунед.

- \$A) Ҳастии олам, биологӣ, табиат;
- \$B) Ҳастии инсон, табиат, ҷамъият;
- \$C) Ҳастии биологӣ, ҳастии замон;
- \$D) Ҳаракат, фазо, вақт;
- \$E) Ҳастии ҷизҳо, ҳастии инсон, маънавият;

@83.Категорияи муқобили ҳастии чист?

- \$A) Ҳаракат, фазо, вақт аст;
- \$B) Фазо, инъикос аст;
- \$C) Инъикос, ҳаракат аст, вақт аст;
- \$D) Ҳастии биологӣ, ҳастии замон;
- \$E) Фано аст;

@84.Фано чист?

- \$A) Ҳолати ягонаест бо ҳастии муқобил мебошад;
- \$B) Фано ин атрибутҳои ҳастист;
- \$C) Ҳастии биологӣ, ҳастии замон;
- \$D) Яке аз шаклҳои ҳастист;
- \$E) Ин пурра набудани ягон ҷизе, ки мутлақо ҳеч аст;

@85.Материя чист?

- \$A) Материя ин он ҷизе, ки шуур ҳисоб намешавад;
- \$B) Ҳамаи он ҷизе, ки масса ва кувва ҳисобида мешавад;
- \$C) Ин воқеияти объективи ва субъективи мебошад;
- \$D) Реалияти объективист, ки новобаста ба шуур ба амал меояд;
- \$E) Воқеияти айне, ки новобаста аз шуури инсон вучуд дорад ва эҳсосшаванда аст;

@86.Муносибати материалсти ба материя чи гунна аст?

- \$A) Материалистон рӯхро асоси ҳастист мегуянд;
- \$B) инсон ва шуур асоси ҳастист;
- \$C) ҷамъият, табиат асоси ҳастист мегуянд;
- \$D) шуур ва табиату ҷамъият асоси ҳасти ба ҳисоб меравад;
- \$E) материя асоси ҳасти дар олам мебошад;

@87.Муносибати объективӣ-идеалисти ба материя чӣ гунна аст?

- \$A) шуур ва табиату ҷамъият асоси ҳасти ба ҳисоб меравад мегуянд тарафдорони идеализми объективи;
- \$B) рӯх асоси ҳастист;
- \$C) инсон асоси ҳастист, шуур асоси ҳастист;
- \$D) шуур ва табиату ҷамъият асоси ҳасти ба ҳисоб меравад;
- \$E) материя объективан вучуд дорад ҳамчун натиҷаи (объективидашудаи) новобаста аз тамоми мавҷудоти аввалаи рӯҳи идеалӣ(мутлак);

@88.Муносибати субъективӣ-идеалистӣ ба материя чӣ гунна аст?

- \$A) материя асоси ҳастист;
- \$B) рӯх асоси ҳастист, материя ҳамчун мавҷуди мустакил вучуд надорад вай танҳодар тафаккури материалистон нумӯ дорад;
- \$C) инъикос асоси ҳастист, ҷамъият асоси ҳастист;
- \$D) ҷамъият асоси ҳастист;
- \$E) материя ҳамчун воқеъияти мустакил вучуд надорад, вай танҳо маҳсули феномен ҳарика-гӯё ки ҳодиса таваҳхумист рӯҳи субъективи мебошад;

@89.Материя чанд ҳел мешавад?

- \$A) ду ҳел: зинда ва ғайризинда;
- \$B) се ҳел: ғайризинда чондор, социум;
- \$C) ду ҳел: зинда, социум;
- \$D) як ҳел: ғайризинда;
- \$E) се ҳел: мешавад: ғайризинда, зинда, социум;

@90.Зинаҳои табиати ғайризинда кадомҳоянд?

- \$A) сайёраҳо, галактика, навъҳо, популятциҳо, биосфера;
- \$B) организмҳои бисёрҳуҷайрави, молекулаҳо;
- \$C) зарраҳои элементарӣ, атомҳо, галактика- ду ҳел: зинда ва ғайризинда;
- \$D) ҳуҷайра, ОНК, РНК, биосенз, биосфера;
- \$E) зарраҳои элементарӣ, атомҳо, молекулаҳо, микроҷисмҳо, сайёраҳо, низомӣ сайёраҳо, галактика, низомӣ глактика;

@91.Зинаҳои табиати зинда кадомҳоянд?

- \$A) зарраҳои элементарӣ, атомҳо галактика;
- \$B) ҳуҷайраҳо, ДНК;

\$C)

РНК, биосеноз, атомҳо, молекулаҳо, микрочисмҳо, макрочисмҳо, синфҳо, гуруҳҳо, биосфера;

\$D) фардҳои алоҳида, оила, синфҳо;

\$E) тохучайравӣ (ДНК, РНК, сафедаҳо), хучайравӣ, организмҳои бисёрхучайравӣ, навъҳо, популятсияҳо, биосенозҳо, биосфера;

@92. Зинаҳои сотсиум кадомҳоянд?

\$A) синфҳо, гуруҳҳо, коллектив, атомҳо, молекулаҳо, фард, оила, гуруҳ, наҷод;

\$B) хучайра, намудҳо популятсия;

\$C) атом, молекула, сайёраҳо, галактика;

\$D) фард, оила, гуруҳ, наҷод;

\$E) фард, оила, гуруҳ, коллектив, гуруҳҳои иҷтимоӣ, этносҳо, миллатҳо, давлатҳо;

@93. Атрибутҳои материяро номбар кунед?

\$A) дарози, фазо, вақт, ҳаракат, пахноӣ;

\$B) гармигузарони;

\$C) бефосилаги;

\$D) фазо ва вақт;

\$E) ҳаракат, фазо ва вақт;

@94. Зери мафҳуми ҳаракат чиро мефаҳмед?

\$A) ҳамагуна омехташавӣ, тағирёби, ҷойивазкуни;

\$B) ҷой надоштани ороми;

\$C) тарзи мавҷудияти материя, атрибутҳои материя;

\$D) атрибутҳои материя;

\$E) ҳамагуна тағирёби ва ҷойивазкуни;

@95. Шаклҳои асосии ҳаракатро номбар кунед?

\$A) математики, ҷомеавӣ, метафизики, биолоғи;

\$B) астрономии метафизики;

\$C) географии математики, ҷомеавӣ, метафизики, биолоғи;

\$D) биолоғи, иҷтимоӣ;

\$E) механики, физики, химики, биолоғи, иҷтимоӣ;

@96. Вақт чист?

\$A) ин ҳамагуна ҷойивазкунист;

\$B) ин ҳамагуна тағирот аст;

\$C) ин ҳамагуна ҳаракат аст, ин миқдори кӯчонидани материя аст;

\$D) ин ҳамагуна ҳаракат аст;

\$E) ин шакли ҳастии материя, ки дарозии мавҷудияти объектҳои моддӣ ва пайдарҳами тағйироти ҳамин объектҳо дар рафти инкишофи онҳоро ифода мекунад;

@97.Фазо чист?

- \$A) ин ҳамагуна тағирот аст;
- \$B) ин ҳама гуна ҳаракат аст;
- \$C) ин дар байни чизҳои дигар ҷой гирифта аст, ин ҳамагуна ҷойивазкунӣ;
- \$D) ин ҳамагуна ҷойивазкунӣ;
- \$E) ин шакли ҳастии материя, буда масофат, сохт, ҳамкориҳои унсурҳои дохилии объектҳои моддӣ ва ҳамкориҳои объектҳои моддӣ байни худро тасвир мекунад;

@98.Физикализм чист?

- \$A) ақидаест, ки шуурро маҳсули майнаи сар мекунад;
- \$B) ақидаест, ки асоси шуурро инъикос меҳисобад;
- \$C) ақидаест, ки шуурро маҳсули кайҳон меҳисобад, ақидаест, ки асоси шууро ҷомеа меҳисобад;
- \$D) ақидаест, ки асоси шууро ҷомеа меҳисобад;
- \$E) ин ақидаест, ки мувофиқи он шуур ҳамчун ҷавҳари мустақил вучуд надорад вай самарайи материя аст;

@99.Солипсизм чист?

- \$A) ақидаест, ки шуурро маҳсули материя меҳисобад;
- \$B) ақидаест, ки шуурро маҳсули кайҳон меҳисобад;
- \$C) ақидаест, ки асоси шуурро мағзи сар меҳисобад;
- \$D) ақидаест, ки шуурро маҳсули кайҳон меҳисобад;
- \$E) ақидаест, ки мувофиқи он шуури фард-воқеъияти ягонаи саҳеҳ аст ва олами моддӣ самарайи он бошад;

@100.Намояндагони солипизмро номбар кунед?

- \$A) Афлотун, Беркли, Демокрит;
- \$B) Бэкон, Гоббс, Лейбнис;
- \$C) Фомс, Арасту;
- \$D) Маркс , Энгельс, Ленин;
- \$E) Беркли, Юм, Фихте;

@101.Хосиятҳои фазоро номбар кунед?

- \$A) воқеият;
- \$B) беохири;
- \$C) умумияти;
- \$D) ду ченак дорад;
- \$E) се ченаки;

@102.Вакт чанд ченак дорад?

- \$A) 5 ченак дорад;
- \$B) 3 ченак дорад;
- \$C) 6 ченак дорад;
- \$D) 2 ченак дорад;
- \$E) 1 ченак дорад;

@103.Инкишоф чист?

- \$A) Болорави, пастрави;
- \$B) Ин тагироти микдори;
- \$C) Ин тагироти сифатист;
- \$D) Ин болоравист;
- \$E) Тағироти бозгаштнопазир, самтгир, қонунии ашё, ки боиси пайдоиши сифати нав мегардад;

@104.Хелҳои инкишофро номбар кунед:

- \$A) Харакат;
- \$B) Ороми, муваккати;
- \$C) Тезу тунд;
- \$D) Ороми, муваккати, прогресс ва регресс;
- \$E) Прогресс ва регресс;

@105.Таърифи мафҳуми маърифатро гуед?

- \$A) Дониш дар бораи олам;
- \$B) Шакли тафаккури абстракти, фаҳмидан;
- \$C) донишҳои субъективи дар бораи воқеияти ихотакарда;
- \$D) донишҳои субъективи;
- \$E) Чараҳои иҷтимоӣ ва таърихӣ фаъолияти одамон, ташаккули дониши онҳо дар асоси инъикоси фаъоли олами воқеӣ;

@106.Субъекти маърифат кист ё чист?

- \$A) Одам, ҷамъият;
- \$B) Махлуқи боақл;
- \$C) Ҷамъият;
- \$D) Одами зинда;
- \$E) Инсон, гуруҳҳои иҷтимоӣ;

@107.Объекти маърифат чист?

- \$A) Табиат;
- \$B) Одам, ҷамъият;
- \$C) Олами воқеӣ;
- \$D) Ҷамъият;
- \$E) Қисми олами айниест, ки ба доираи муносибатҳои маърифати – амали дохил карда шудааст;

@108.Дарачаҳои маърифати илмиро нишон диҳед?

- \$A) Назарияви;
- \$B) Таҷрибави;
- \$C) Ақли;
- \$D) сифати;
- \$E) Хисси, ақли;

@109.Ҳақиқат чист?

- \$A) Дониш дар бораи олам;
- \$B) Олами эхотакардашуда, ҳақиқат ин якдигарфаҳми;
- \$C) Мувофиқати дониш бо олами воқеи;
- \$D) Дониш дар бораи инсон;
- \$E) Ҳақиқат он чизе, ки дар таҷриба исбот шудааст;

@110.Шаклҳои ҳақиқат.

- \$A) Субъективи;
- \$B) Пурра;
- \$C) нопурра;
- \$D) Илми;
- \$E) Объективи, нисби, мутлақ;

@111.Чамъият чист?

- \$A) Чамъи одамон, коллектив, гуруҳ;
- \$B) Мачмуи муносибатҳои иқтисодӣ;
- \$C) Мачмуи муносибатҳои илмӣ;
- \$D) коллектив;
- \$E) Мачмуи муносибатҳои иҷтимоӣ;

@112.Базис (зербино) гуфта чиро мефаҳмам ?

- \$A) Базис сохти иҷтимоӣ ҳома;
- \$B) Мачмуи муносибатҳои идеологии, мачмуи муносибатҳои иҷтимоӣ;
- \$C) Мачмуи муносибатҳои фарҳангии, иҷтимоӣ;
- \$D) Мачмуи муносибатҳои иҷтимоӣ;
- \$E) Мачмуи муносибатҳои истехсолиест, ки сохти иқтисодии чамъиятро ташкил дода, низомии шаклҳои ҳаёти иҷтимоӣ одамро муайян менамояд;

@113.Надстройкаи (рубино) гуфта чиро мефаҳмам?

- \$A) Сохти иҷтимоӣ ҳома, сохти иқтисодии ҳома;
- \$B) Мачмуи муносибатҳои иқтисодии ҳома;
- \$C) Мачмуи муносибатҳои фарҳангии ҳома;
- \$D) Мачмуи муносибатҳои иҷтимоӣ;
- \$E) Мачмуи идеяҳо ва муносибатҳои идеологии чамъияти ва муносибатҳои мебошад, ки дар асоси базиси иқтисодии мазкур ба вучуд меояд;

@114.Таркиби тарзи истехсолотро номбар кунед?

- \$A) Муносибатҳои техники;
- \$B) Муносибатҳои иқтисодӣ;
- \$C) Истехсолоти маънави;
- \$D) Муносибатҳои фарҳангии;
- \$E) Қувваҳои истехсолкунанда ва муносибатҳои истехсоли;

@115.Ба кувваи истехсолкунанда чи дохил мешавад?

- \$A) Табиа,техника;
- \$B) Истехсолот;
- \$C) Олоти меҳнат;
- \$D) воситаҳои меҳнат;
- \$E) Предмети меҳнат, олоти меҳнат, инсон, воситаҳои меҳнат;

@116.Кадоме аз ин омилҳо барои инкишофи ҷамъият асосӣ мебошад?

- \$A) Шахсияти намоён, ҳамаи меҳнаткашон;
- \$B) Масъалаҳои Милли;
- \$C) Конунҳои объективии инкишофи ҷамъият;
- \$D) Олоти меҳнат;
- \$E) Омилҳои иқтисодӣ;

@117.Ченакҳои муайянкунандаи пешрафти ҷамъиятро нишон диҳед?

- \$A) Сатҳи болоравии озоди ва демократия;
- \$B) Дарачаҳои инкишофи маданият;
- \$C) Инкишофи муносибатҳои иқтисодӣ;
- \$D) дарачаи инкишофи неъматҳои моддӣ;
- \$E) Дарачаи инкишофи қувваҳои истехсолкунанда;

@118.Шуури ҷамъияти чист?

- \$A) Хаёти маънавии ҷамъият, хусусиятҳои истехсоли маънавию ифода менамояд;
- \$B) Муносибатҳои фарҳангии одамон;
- \$C) Талаботҳои иҷтимоӣ – иқтисодӣ одамон, муносибатҳои сиёсии одамон;
- \$D) Сатҳи болоравии озоди ва демократия;
- \$E) Мачмуи фикру ақидаҳо, назарияҳо, анъанаҳои одатҳо, майлу хоҳиш ва ҳиссиёти одамон;

@119.Шаклҳои шуури ҷамъиятиро номбар кунед?

- \$A) Шуури ҷамъияти;
- \$B) Шуури психолог;
- \$C) Шуури муқарарӣ;
- \$D) Шуури назариявӣ;
- \$E) Шуури сиёсӣ, ҳуқуқӣ, ахлоқӣ, динӣ, эстетикӣ;

@120.Умумияти таърихӣ одамонро нишон диҳед?

- \$A) Авлод, оила;
- \$B) Кабила, қавм;
- \$C) Халқ, оила, миллат, давлат;
- \$D) миллат, оила;
- \$E) Авлод, кабила, халқият;

@121.Синфҳо дар қадом давраи инкишофи ҷамъият пайдо шудаанд?

- \$A) Ҷамъияти ибтидоӣ;

- \$B) Чамъбияти капиталисти;
- \$C) Чамъбияти феодали;
- \$D) чамъбияти социалисти;
- \$E) Чамъбияти гуломдори;

@122.Аломатҳои муҳими миллатро нишон диҳед?

- \$A) Умумияти маданият;
- \$B) Умумияти ахлоқ, дин;
- \$C) Умумияти идеология;
- \$D) Умумияти ҳудуд;
- \$E) Умумияти ҳудуд, муносибатҳои иқтисодӣ, психологи, забон;

@123.Дар қадом давраи инкишофи ҷамъият давлат пайдо шудааст?

- \$A) Ибтидоӣ;
- \$B) Феодалӣ;
- \$C) Капиталистӣ;
- \$D) Социалистӣ;
- \$E) Гуломдорӣ;

@124.Типҳои давлатро нишон диҳед?

- \$A) Буржуазии;
- \$B) Олигархи, монархи;
- \$C) Тоталитарӣ;
- \$D) Социалистӣ;
- \$E) Гуломдори, феодали, капиталисти, социалистӣ;

@125.Шаклҳои идоракунии давлатро номбар кунед?

- \$A) Парламенти;
- \$B) Аристократии;
- \$C) Либерали;
- \$D) Буржуазӣ;
- \$E) Демократия, монархия, республика;

@126.Табиат чист?

- \$A) Як ҷузъи олами модди;
- \$B) Як ҷузъи қайҳон, муҳити ҷуғрофӣ;
- \$C) Ҷамъият ва муносибатҳои ҷамъияти;
- \$D) муҳити ҷуғрофӣ;
- \$E) Муҳити моро ихотакарда;

@127.Маданият чист?

- \$A) Қомеъҳои илмиро маданият меноманд;
- \$B) Қомеъҳои фарҳанги ва техникаро маданият меноманд;
- \$C) Қомеъҳои сиёсиро маданият меноманд;
- \$D) Қомеъҳои фарҳангиро маданият меноманд;

\$E) Комёбихои моддию маънавиро дар хаёт маданият меноманд;

@128. Намудҳои маданиятро номбар кунед?

\$A) Бадеи;

\$B) Иқтисоди, сиёси, экологӣ;

\$C) Экологи;

\$D) Сиёси, экологӣ;

\$E) Модди, маънави;

@129. Пешгуи чист?

\$A) Дониш дар бораи оянда;

\$B) Пешгуи қардан;

\$C) Маълумот дар бораи ҳаёти иҷтимоӣ;

\$D) дониш дар бораи ояндаи ҷамъият;

\$E) Дониш дар бораи оянда, яъне дар бораи он, ки хануз дар воқеият вучуд надошта, фақат дар шакли заминаҳои имконпазирии айнию зехнии ҷараёни инкишоф мавҷуд мебошанд;

@130. Вазифаҳои асосии давлатро номбар кунед?

\$A) ахлоқи, иқтисодӣ;

\$B) иҷтимоӣ, иқтисодӣ;

\$C) фарҳанги, ахлоқи, ҳуқуқӣ, берунӣ, дохилӣ;

\$D) фарҳангӣ, ахлоқӣ;

\$E) беруни ва дохили;

@131. Проблемаҳои асосии онтология, ки қарнҳои зиёд тавачҷуҳи файласуфонро ҷалб мекард, кадомҳоянд?

\$A) Проблемаи инсон, мантиқи шаклӣ, ҳастӣ, маърифати ҳиссию ақлӣ, ҷамъият;

\$B) Проблемаҳои олами маънавий, тақдирӣ инсон, арзишҳо, ахлоқ ва озодии инсон;

\$C) Проблемаҳои ҳастии моддию маънавий, маърифати олам, эволютсияи табиати зинда, таърихи афкори фалсафӣ, идеяи Офариниш, шуури инсон;

\$D) Проблемаи Худо, масъалаи ҳаракат ва ғайра;

\$E) Проблемаи ҳастӣ, ғайриҳастӣ, табиати шуур, проблемаи ягонагии олам;

@132. Дар таърихи фалсафаи антиқа проблемаҳои онтологиро дар шакли холис кадоме аз мактабҳои фалсафӣ ба миён гузошт?

\$A) Мактаби пифагориҳо, ки ягонагии диалектики оламро ба воситаи нахустмақулаҳо тадқиқ мекарданд ва ададро нахустсабаби ҳама мавҷудот медонистанд;

\$B) Атомистҳо-мактаби материалистии антиқа, ки «Ҳишти аввали» ҳама мавҷудотро зарраҳои микроскопӣ-атомҳо меҳисобиданд ва атомҳоро дар ҳаракати абади медонистанд;

\$C) Мактаби фалсафии Мегара мавҷудияти хайри олий-Худо, хирад, энергияи ҳаётро, ки имкони тасвири саҳеҳи он номумкин аст ва дар баробари худ ё муқобили худ нерӯи Шарр надорад, Ба эътибор мегирад;

- \$D) Атомистҳо-мактаби материалистии антиқа;
- \$E) Намояндагони мактаби фалсафии Элеат проблемаҳои онтологиро дар шакли тоза ба миён гузошта, масъалаи ҳастию ғайриҳастӣ, ҳаракат айнӣ ва тафаккурро таҳия сохтанд;

@133.Шаклҳои асосии ҳастиро номбар кунед?

- \$A) Ҳасти маънавӣ, ҳасти табиӣ, ҳасти идеалӣ;
- \$B) Ҳасти олами зиндаю ғайризинда, ҳасти рӯҳонӣ;
- \$C) Ҳасти ашӯро, ҳасти материалӣ, ҳасти табиӣ, ҳасти олами наботот, ҳайвонот;
- \$D) ҳасти инсонӣ, ҳасти иҷтимоӣ;
- \$E) Ҳасти материалӣ, ҳасти идеалӣ, ҳасти инсонӣ, ҳасти иҷтимоӣ;

@134.Назариҳои асосии фалсафиро оиди мафҳуми (категория) материя зикр намоед.

- \$A) Назарияи агностисизм, дуализм, скептисизм ва назарияи материалистӣ;
- \$B) Назарияи феноменология, экзистенциализм, позитивизм, прагматизм;
- \$C) Назарияи монадалогия, атомизми объективӣ эмпиризм;
- \$D) Назарияи позитивистӣ;
- \$E) Назарияи материалистӣ, идеализми объективӣ, идеализми субъективӣ;

@135.Назарияи материалистӣ оиди материя чиро дар назар дорад?

- \$A) Материя асоси тамоми мавҷудот ба ҳисоб рафта, шакли ашӯро ҳамчун инъикоси логос тасвир мегардад;
- \$B) Материя ин оғози мавҷудоти олам буда, ҳамон ҳадди ҳастӣ аст, ки рӯҳ аз ҳолати сокин таҳти зухуроти материалӣ худро ифшо месозад;
- \$C) Материя бо рӯҳ алоқамандии наздик дошта, то андозае материя «рӯҳи хуфта» аст;
- \$D) Материя аз хиради ҷаҳони судур шуда, ба таври тадриҷӣ амали шудани сифатҳои хиради ҷаҳонист;
- \$E) Материя асоси ҳастӣ буда, ҳама шаклҳои дигари ҳастӣ-рӯҳ, инсон, ҷамъият маҳсули материя аст, Материя аввал буда, дар худ ҳасти воқеиро фаро гирифтааст;

@136.Дар илму фалсафаи муосирӣ россиягӣ ва бештаре аз ҷумҳуриҳои собиқи шуравӣ нисбати мафҳуми материя кадом нуқтаи назар устувор гаштааст?

- \$A) Нуқтаи назари идеализми объективӣ, ки материяро маҳсули рӯҳи идеалӣ (мутлак) медонад;
- \$B) Идеализми субъективӣ, ки материяро маҳсули рӯҳи субъективӣ (танҳо дар шуури инсон) мефаҳмад;
- \$C) Солипсизм, ки шууро ягона воқеияти ҳақиқӣ ва олами материалиро маҳсули он медонад;
- \$D) Шууро ягона воқеияти ҳақиқӣ медонад;
- \$E) Назарияи материалистӣ, ки материяро реалияти объективӣ ҳисобида, онро бунёди ҳастӣ, нахустсабаби шаклҳои дигари ҳастӣ медонад;

@137.Мавҷудияте, ки ҳамчун ягонагии моддиёту рӯҳониёт (идеалият) буда, ҳастии худ ба худ ва ҳастии ӯ дар олами материалӣ чараён мегирад, чӣ гунна шаклӣ ҳастӣ аст?

- \$A) Ҳастии маънавӣ;
- \$B) Ҳастии иҷтимоӣ;
- \$C) Ҳастии материалӣ;
- \$D) Ҳастии моддӣ;
- \$E) Ҳастии инсонӣ;

@138.Аломатҳои (Элементҳои) таркибии материяро ном баред?

- \$A) Табиати дуҷум- маҳсули ғайриҷамъии инсон, олами ғайриҷамъии олами қудс;
- \$B) Ҳастии инсон ҷамъият, кайҳон;
- \$C) Табиати аввал-ҳамон қисми табиат, ки ҳанӯз ба доираи ғайриҷамъии инсон ворид нест;
- \$D) Олами инсонӣ, **наботот**;
- \$E) Табиати ғайриҷамъии олами табиат, табиати зинда, соҳиби ум (ҷамъият);

@139.Ҷиҳатҳои характерноки материяро зикр кунед.

- \$A) Оромӣ, ҳаракат, инкишофи ғайриҷамъии мавҷудият дар фазо, қобил ба фаношавӣ;
- \$B) Ҳаракати биологӣ, оромӣ, инкишофи мустақим, ҷойгир будан дар вақт, қобилияти инъикос ёфтани;
- \$C) Ҳаракати механикӣ биологӣ, оромӣ, фаношавӣ, азнавэҳғардӣ, мавҷудият дар вақт;
- \$D) қобилият надоштан аз инъикоси воқеа;
- \$E) Ҳаракат, худташаккули, ҷойгир будан дар фазо ва вақт, қобилият ба инъикос доштан;

@140.Куллияти инкишоф дар чӣ зоҳир мегардад?

- \$A) Дар он зоҳир мегардад, ки инкишоф ххарактери динамикӣ дорад;
- \$B) Дар он аст, ки инкишоф тадриҷӣ, ҷаҳишмонанд ба амал меояд;
- \$C) Дар он аст, ки инкишоф ба самтҳо тақсим намегардад;
- \$D) Дар олами наботот ҷой дорад;
- \$E) Дар он аст, ки дар ҳама самтҳои (ё зинаҳои) ҳастӣ ҷой дорад;

@141.Ҳаракат метавонад сифатию миқдорӣ бошад,Зухури сифатии ҳаракат чӣ гунна ба амал меояд?

- \$A) Ҳаракати сифатӣ ин тағйир ёфтани яке аз элементҳои материя буда, сохтори дохилии онро қисман дигаргун сохта имконияти баъдан ба тағйироти кулӣ овардани онро замина мегузорад;
- \$B) Ҳаракати сифатӣ дар натиҷаи шакли худро иваз кардани зарраҳои элементарӣ сурат мегирад, ки ин шакливазкунӣ натиҷаи робитаи мутақобилаи зарядҳои электрикӣ аст;

- \$C) Зухури сифатии ҳаракат ба он маъно аст, ки ҳама зухуротҳо бо тағйироти миқдорӣ сифати худро нигоҳ медоранд;
- \$D) Ҳама зухуротҳо бо тағйироти миқдорӣ сифати худро нигоҳ медоранд;
- \$E) Ҳаракати сифатӣ пеш аз ҳама тағйир ёфтани материя, бозсозии сохтори дохилӣ ва пайдошавии объектҳои нави моддӣ ва сифатҳои нави онҳост;

@142. Шакли дурусти се қонуни бунёдии диалектикаро ном гиред.

- \$A) Қонуни зиддҳо ва инкишоф, тағйироти эволюсионӣ ва сифатию миқдорӣ;
- \$B) Қонуни инкишофи мутазод ва ягонаи он, тағйироти миқдорӣ ва инкори тағйироти сифатӣ;
- \$C) Қонуни бақои энергия ва зиддияти он;
- \$D) Қонуни тағйироти сифатӣ ба миқдорӣ, қонуни таҷзияи диалектикӣ;
- \$E) Қонуни ягонагӣ ва муборизаи ба ҳам зиддҳо, қонуни гузаштани тағйироти миқдорӣ ба сифатӣ, инкори инкор;

@143. Принципи асосии диалектикаро ном баред.

- \$A) Принципҳои такроршавандагӣ, детерминистӣ, робитаи кулл, самти муайян доштан;
- \$B) Принципи баргаштан, ба қонуне тобеъ будан, принципи сабабият, таърихият;
- \$C) Принципи робитаҳои кулл, такрорнашавандагӣ, принципи ягона будан, самти муайян доштан;
- \$D) Принципҳои такроршавандагӣ;
- \$E) Принципи робитаҳои кулл, принципи муназзамият, принципи сабабият, принципи таърихият;

@144. Мафҳумҳои бештар умумие, ки фалсафа барои ифшои моҳияти проблемаҳои диалектикӣ мавриди амал қарор медиҳад, Номбар кунед.

- \$A) Принципҳо;
- \$B) Ҳукмҳо;
- \$C) Қонунҳо;
- \$D) Чамбият;
- \$E) Категорияҳо;

@145. Категорияҳои асосии диалектикаро ном баред.

- \$A) Шакл ва мундариҷа, муқоиса ва мувофиқа, анализ ва синтез, эксперимент ва имконият, таҷзия ва воқеият;
- \$B) Моҳият ва мавҷудият, сабаб ва мундариҷа, имконият ва фард, зарурат ва тасодуф;
- \$C) Эссенсия ва экзистенсия, моҳият ва мундариҷа, воқеият ва ҳастӣ;
- \$D) Тасодуф ва қонуният, шакл ва мундариҷа;
- \$E) Маҳият ва зухурот, шакл ва мундариҷа, сабаб ва натиҷа, фард, махсус, кулл, имконият ва воқеият, зарурат ва тасодуф;

@146. Дар рафти ҳаёти ҳеш инсон чӣ амалҳоро доир ба маърифат анҷом медиҳад?

- \$A) Якум олавро худ маърифат мекунад;
- \$B) Дуюм дар хотирааш нақш мегузорад, сеюм онро инкишоф медиҳад, чахорум онро баҳогузорӣ менамояд;
- \$C) Олавро аввал худаш маърифат сохта, сипас ба наслҳои баъдина моҳияти онро ба мерос мегузорад;
- \$D) Табиатро маърифат намуда, натиҷаи ин маърифаташро дар ҷамъият татбиқ месозад;
- \$E) Аввалан олами муҳитро бевосита маърифат намуда ё барои худ ё барои инсоният чизи наvero ифшо месозад, Дуюм, олами муҳитро ба воситаи натиҷаи фаъолияти маърифатии наслҳои дигар (аз китобҳо, филмҳо, ёдгориҳои маданияти моддӣ маънавӣ) маърифат месозад;

@147. Дар фалсафа оиди раванди маърифат чанд нуқтаи назари асоси вучуд дорад?

- \$A) Се нуқтаи назар: гноститсизм, сенсуализм, ратсионализм;
- \$B) Чаҳор нуқтаи назар, эмпиризм, гноститсизм, агноститсизм ва ратсионализм;
- \$C) Панҷ нуқтаи назар, агноститсизм, эмпиризм, ратсионализм, гноститсизм;
- \$D) Скептитсизм, эмпиризм, ратсионализм, гноститсизм;
- \$E) Ду нуқтаи назар, гноститсизм ва агноститсизм;

@148. Субъекти маърифаткунанда кист?

- \$A) Субъекти маърифаткунанда, аслан тамоми ҳодисот, зухуротест, ки ба он маърифат равона шуда, инчунин;
- \$B) Предмету ашёҳо ҳамчун субъекти маърифаткунанда баромад мекунад;
- \$C) Субъекти маърифаткунанда, пеш аз ҳама таърихи инсоният аст, ки аз дастовардҳои гузаштаи маънавию моддӣ ба сифати бунёди маърифат истифода намуда аст;
- \$D) Субъекти маърифат ин олами муҳит, хусусан ҳамон ҳиссаи олам аст, ки ба сӯи он тавачҷӯҳи маърифаткунанда нигаронида шудааст;
- \$E) Субъекти маърифаткунанда инсон-мавҷудест, ки соҳибақл буда фаровонии маърифати андӯхтаи инсониятро аз худ кардааст;

@149. Шаклҳои донишро номбар кунед.

- \$A) Асотирӣ, ҳақиқӣ, ғайриилмӣ, маърифатӣ, образӣ, таҳаюлӣ;
- \$B) Сатҳӣ, номухим, таҳаюлӣ, илмӣ, ғайримуқарарӣ;
- \$C) Ақлӣ, эҳсосӣ, таҷрибавӣ, бадеӣ, ғайриилмӣ, динӣ ва ғайра;
- \$D) Маърифати таҷрибавӣ;
- \$E) Донишҳои муқарарӣ, образию бадеӣ, мифологӣ динӣ, фалсафӣ, илмӣ;

@150. Ин шакли маърифат зинаи мураккабу баландтари маърифат буда, дар маърифати олам нақши эҳсосро боэътимод намеҳисобанд, Ба донишҳои зарурию кулӣ мусоидат кардани ин шакли дар поён зикршудаи маърифатро ратсионалистон таъкид менамоянд, Маълум созед:

- \$A) Маърифатаи илмӣ;
- \$B) Маърифатаи ҳиссӣ;

- \$C) Маърифати таҷрибавӣ;
- \$D) Маърифатаи ҳиссӣ, Маърифатаи илмӣ;
- \$E) Маърифати ақлӣ;

@151.Эҳсос, идрок, тасаввур-шаклҳои ҷӣ маърифатест ва мафҳум, ҳукм, хулосабарорӣ бошанд, шаклҳои ҷӣ гуна маърифатанд?

- \$A) Маърифати ҳиссӣ ва маърифати илмӣ;
- \$B) Маърифати ақлӣ ва маърифати таҷрибавӣ;
- \$C) Маърифати таҷрибавӣ;
- \$D) Маърифатаи ҳиссӣ;
- \$E) Маърифати ҳиссӣ ва маърифати ақлӣ;

@152.Муродифи истилоҳи фалсафа дар забони тоҷикӣ кадом аст?

- \$A) Андарз;
- \$B) Зарбулмасал;
- \$C) Илм;
- \$D) Адабиёт;
- \$E) Ҳикмат;

@153.Аз нигоҳи марксизм «Озодӣ» чист?

- \$A) Озоди ин зарурияти даркнашаванда;
- \$B) Озоди вучуд надорад;
- \$C) Озоди ғайри воқеист;
- \$D) Озоди ин катекория аст;
- \$E) Озоди ин зарурияти даркшуда;

@154.Кашфиётҳои бузурги табиатшиносии асри XIX кадомҳоянд?

- \$A) Қонуни ирсият, қонуни бақо ва термодинамика;
- \$B) Базис ва надстройкаи, ҳастии ҷамъиятӣ ва шуури ҷамъиятӣ;
- \$C) Кашфи ҳуҷайра ва қонунҳои механика ва математика;
- \$D) Қонуни инерция ва қонуни қозибай умумичаҳонӣ;
- \$E) Қонуни бақою табдили энергия, назарияи ҳуҷайра ва эволюсионӣ;

@155.Назарияи «Дар асоси маърифат таҷриба ва эҳсосот қарор дорад» ба кӣ тааллуқ дорад.

- \$A) Б.Спиноза;
- \$B) Л.Фейербах;
- \$C) Р.Декарт;
- \$D) Кант;
- \$E) Ф.Бэкон;

@156.Методҳои фалсафаро номбар кунед.

- \$A) Онтология ва гносеология;
- \$B) Объективӣ ва субъективӣ;
- \$C) Табиат ва ҷамъияти инсонӣ;

- \$D) Ҳастӣ ва материяи мутлақ;
- \$E) Диалектика ва метафизика;

@157.Кадоме аз ин вазифаҳо хоси фалсафа аст?

- \$A) Технологӣ;
- \$B) Ахборӣ;
- \$C) Илмӣ;
- \$D) Таббӣ;
- \$E) Ҷаҳонбинӣ;

@158.Кадом мутафаккир бори нахуст истилоҳи фалсафаро истифода бурдааст?

- \$A) Суқрот;
- \$B) Маркс;
- \$C) Ибни Халдун;
- \$D) Ҷамадонӣ;
- \$E) Пифагор;

@159.Кадом файласуф «апейронро» мабдаи нахустини олам медонад?

- \$A) Суқрот;
- \$B) Маркс;
- \$C) Ибни Халдун;
- \$D) Пифагор;
- \$E) Анаксимадр;

@160.Кадом файласуф обро мабдаи нахустини олам медонад?

- \$A) Гераклит;
- \$B) Декарт;
- \$C) Гоббс;
- \$D) Беркли;
- \$E) Фалес;

@161.Кадом файласуф оташро нахустҷавҳари олам меҳисобад?

- \$A) Демокрит;
- \$B) Ибни Сино;
- \$C) Форобӣ;
- \$D) Аҳмади Дониш;
- \$E) Гераклит;

@162.Кадоме аз ин методҳо хоси фалсафа мебошад?

- \$A) Сотсиология;
- \$B) Антропология;
- \$C) Гносеология;
- \$D) Онтология;
- \$E) Метафизика;

@163.Ба андешаи кадоме аз ин файласуфон «Ақл асоси фалсафаю табиатшиносӣ»-ро ташкил медиҳад.

- \$A) Б.Спиноза;
- \$B) Л.Фейербах;
- \$C) Ф.Бэкон;
- \$D) И.Кант;
- \$E) Р.Декарт;

@164.Маънои истилоҳи фалсафа чист?

- \$A) Инсондӯстӣ;
- \$B) Табиатдӯстӣ;
- \$C) Ҷамъиятдӯстӣ;
- \$D) Машғулдӯстӣ;
- \$E) Ҳикматдӯстӣ;

@165.«Метод олоти маърифат аст» бо кӣ таалук дорад?

- \$A) Аҳмади Дониш;
- \$B) Афлотун;
- \$C) Зардушт;
- \$D) Суқурот;
- \$E) Арасту;

@166.Кадом марҳилаи инкишофи фалсафа хусусияти гуманистӣ дошт?

- \$A) Фалсафаи атиқа;
- \$B) Фалсафаи марксистӣ;
- \$C) Фалсафаи классикий Олмон;
- \$D) Фалсафаи Замони нав;
- \$E) Фалсафаи давраи Эҳё;

@167.«Ман меандешам, пас ман вучуд дорам» - ин сухани кист?

- \$A) Ибни Сино;
- \$B) Френсис Бэкон;
- \$C) Ҷорҷ Берклӣ;
- \$D) Карл Маркс;
- \$E) Ренэ Декарт;

@168.Истилоҳи «Философия» чӣ маъно дорад?

- \$A) Калимаи форсӣ буда, ҳақиқатшиносӣ мебошад;
- \$B) Калимаи англисӣ буда, маърифатпазирӣ мебошад;
- \$C) Калимаи русӣ буда, илмшиносӣ мебошад;
- \$D) Калимаи арабӣ буда, донишпазирӣ мебошад;
- \$E) Калимаи юнонӣ буда «филео-дӯст, софия-ҳикмат»;

@169.«Инсон меъёри тамоми ашҳост» - ин сухани кист?

- \$A) Маркс;
- \$B) Сукрот;
- \$C) Эпикур;
- \$D) Сино;
- \$E) Протагор;

@170.«Афлотун устоди ман аст, вале ҳақиқат аз ӯ болотар аст» - ин сухани кист?

- \$A) Анаксагор;
- \$B) Ибни Халдун;
- \$C) Фейербах;
- \$D) Маркс;
- \$E) Арасту;

@171.Кадоме аз ин олимони намоёнҳои назарияи психионализ мебошад.

- \$A) Плеханов;
- \$B) В.И.Ленин;
- \$C) К.Маркс;
- \$D) Ф.Энгелс;
- \$E) З.Фрейд;

@172.Кадам файласуф намоёнҳои материализми таҷрибавӣ аст?

- \$A) Н.Коперник;
- \$B) Ч.Бруно;
- \$C) Чорч Беркли;
- \$D) Иммануэл Кант;
- \$E) Френсис Бэкон;

@173.Зардушт поягузори кадом мактаби фалсафист?

- \$A) Поягузори мактаби асҳоби ҳаюло;
- \$B) Поягузори мактаби Милет;
- \$C) Асосгузори мактаби равоқӣён;
- \$D) Асосгузори дини Буддой;
- \$E) Поягузори мактаби Зардуштия;

@174.Худшиносӣ дар чӣ ташаккул меёбад?

- \$A) Дар шуур;
- \$B) Дар воқеият;
- \$C) Дар зиндаги;
- \$D) Дар ҳуди инсон;
- \$E) Дар фантозия;

@175.Гегел намоёнҳои кадом давраи инкишофи фалсафа аст?

- \$A) Марксистӣ;
- \$B) Софистҳо;

- \$C) Тасаввуф;
- \$D) Маорифпарварӣ;
- \$E) Классикии Олмон;

@176.Илме, ки методҳоро меомӯзад чи ном дорад?

- \$A) Метафизика;
- \$B) Марксисти;
- \$C) Воқеисти;
- \$D) Диалектика;
- \$E) Методология;

@177.Хотимабахши фалсафаи классики Олмон кист?

- \$A) Иммануэл Кант;
- \$B) Фридрих Гегел;
- \$C) Карл Маркс;
- \$D) Абӯнасири Форобӣ;
- \$E) Людвиг Фейербах;

@178.Равияҳои фалсафии муосирро номбар кунед.

- \$A) Томизм, натурализм, Номинализм ва реализм;
- \$B) Калом, маорифпарварӣ, ҷадидия ва ғайра;
- \$C) Исмоилия, зардуштия, монавия ва маздакия;
- \$D) Материализм, идеализм ва дуализм;
- \$E) Позитивизм, Прагматизм, Экзистенциализм;

@179.Асари «Метафизика» ба кадом файласуф мансуб аст?

- \$A) Демокрит;
- \$B) Гераклит;
- \$C) Абӯбақри Розӣ;
- \$D) Ибни Сино;
- \$E) Арасту;

@180.Таъбири «Худатро бишинос» сухани кист?

- \$A) Ибни Сино;
- \$B) Ибни Халдун;
- \$C) Пифагор;
- \$D) Демокрит;
- \$E) Сукрот;

@181.Кадам ибора ба Френсис Бэкон мансуб аст?

- \$A) Дониш - меҳнат;
- \$B) Дониш – таҷриба;
- \$C) Дониш – санҷиш;
- \$D) Табиат – комёбӣ;
- \$E) Дониш – қувва;

@182. Антропология таълимот дар бораи чист?

- \$A) Табиат;
- \$B) Материя;
- \$C) Ҳаракат;
- \$D) Сайёра;
- \$E) Инсон;

@183. Масъалаи асосии фалсафа таносуби...

- \$A) Табиат ва коинот;
- \$B) Инсон ва ҷамъият;
- \$C) Олами зинда ва ғайризинда;
- \$D) Инсон ва таббиот;
- \$E) Шуур ба материя;

@184. «Донишнома»- асари кадом файласуф аст?

- \$A) А Саной;
- \$B) А Бедил;
- \$C) А Берунӣ;
- \$D) А Рӯдакӣ;
- \$E) Ибни Сино;

@185. «Сармоя» («Капитал») асари кадоме аз файласуфонанд?

- \$A) Фридрих Гегел ва Фейрбах;
- \$B) Томас Гоббс ва Чон Локк;
- \$C) Носири Хусрав ва Форобӣ;
- \$D) Иммануэл Кант ва Фейербах;
- \$E) Карл Маркс ва Фридрих Энгелс;

@186. Андешаи «Дар асоси маърифат ақлу хирад қарор дорад» ба ки тааллуқ дорад.

- \$A) Б. Спиноза;
- \$B) Л. Фейербах;
- \$C) Ф. Бэкон;
- \$D) И. Кант;
- \$E) Р. Декарт;

@187. Субъект аз объект чӣ фарқ дорад?

- \$A) Субъект ин предмет ва объект ин шахс аст;
- \$B) Субъект ва объект ҳар ду як маъно доранд;
- \$C) Фаъолнокиаш ба ҳодисаи дигар мегузарад;
- \$D) Субъект ин ҳайвон ва объект ин дарахт аст;
- \$E) Субъект шакл ва объект мазмун аст;

@188. «Феноменологияи рӯх» асари кадом файласуф аст?

- \$A) Б.Спиноза;
- \$B) Л.Фейербах;
- \$C) Эроншахрӣ;
- \$D) И.Кант;
- \$E) Ф.Гегел;

@189.Ҳадафи асосӣ ва ниҳоии фалсафа аз чӣ иборат аст?

- \$A) Омӯзиши табиат;
- \$B) Шинохти зиндагии инсон;
- \$C) Омӯзиши ҷамъият;
- \$D) Дигаргун сохтани олам;
- \$E) Маънидоди ҳастӣ;

@190.«Авесто» афкори ахлоқӣ ва фалсафии кадом таълимотро инъикос мекунад?

- \$A) Монавия;
- \$B) Равоқиён;
- \$C) Маорифпарварӣ;
- \$D) Маздакия;
- \$E) Зардуштия;

@191.Кадоме аз ин методҳо хоси фалсафа аст?

- \$A) Демография;
- \$B) Сотсиология;
- \$C) Психология;
- \$D) Фарҳанг;
- \$E) Диалектика;

@192.Кадом дониш пурра аст?

- \$A) Номуайян;
- \$B) Номушаххас;
- \$C) Бевоқеият;
- \$D) Дарккунанда;
- \$E) Мушаххас;

@193.Илме, ки навоварино меомӯзад:

- \$A) Маркетинг;
- \$B) Сотсиология;
- \$C) Иқтисодиёт;
- \$D) Математика;
- \$E) Инноватсия;

@194.Чавҳари таълимоти Конфутсияро чӣ ташкил медиҳад?

- \$A) Муҳаббат;
- \$B) Одамият;

- \$C) Шучоат;
- \$D) Ахлоқ;
- \$E) Ҳикмат;

@195.Анаксагор, Парменид, Зенон ба кадом мактаби фалсафӣ тааллуқ доранд?

- \$A) Мактаби Милет;
- \$B) Пифагориён;
- \$C) Атомгароён;
- \$D) Машшоиён;
- \$E) Мактаби Элиёиён;

@196.Материализми диалектики ба кадоме аз ин фанҳо алоқаманди зич дорад?

- \$A) Феодали;
- \$B) Сотсиалисти;
- \$C) Капиталисти;
- \$D) Ибтидои;
- \$E) Табиатшиноси;

@197.Муҳаммад Ғаззоли намояндаи кадом равияи фалсафист?

- \$A) Машшоия;
- \$B) Равоқиён;
- \$C) Софистҳо;
- \$D) Буддоия;
- \$E) Калом;

@198.Намояндагони мактаби фалсафаи «Асҳоби ҳаюло» кихоянд?

- \$A) Ибни Сино, Ҷалолиддини Румӣ;
- \$B) Носири Хусрав, Алии Ҳамадонӣ;
- \$C) К.Маркс ва Фридрих Энгелс;
- \$D) И.Кант ва Людвиг Фейербах;
- \$E) Эроншаҳрӣ ва Абӯбакри Розӣ;

@199.Намояндаи аввалини методи дедуктивӣ кадом файласуф аст?

- \$A) Галилей;
- \$B) Сукрот;
- \$C) Арасту;
- \$D) Ибни Сино;
- \$E) Ренэ Декарт;

@200.Ҷараёни идеали ба чанд равия ҷудо мешавад?

- \$A) Идиализми сиёсӣ;
- \$B) Идиализми иҷтимоӣ;
- \$C) Идиализми иқтисодӣ;

- \$D) Идиализми фарҳангӣ;
- \$E) Идиализми субъективӣ ва объективӣ;

@201.Маънои луғавии философия чист?

- \$A) Инсондӯстӣ;
- \$B) Меҳнатдӯстӣ;
- \$C) Табиатшиносӣ;
- \$D) Ситорашиносӣ;
- \$E) Ҳикматдӯстӣ;

@202.Кадом файласуф даъват мекард, ки инсон бояд ба вичдон такя кунад?

- \$A) Демокрит;
- \$B) Анаксагор;
- \$C) Парменид;
- \$D) Зенон;
- \$E) Сукрот;

@203.Аз чихати гнесиологӣ фалсафа ба чанд ҷараён ҷудо мешаванд?

- \$A) Экстремизм;
- \$B) Терроризм;
- \$C) Шовинизм;
- \$D) Сеонизм;
- \$E) Эмпиризм ва расионализм;

@204.Истилоҳи диалектикаро ки аввалин бор истифода бурдааст?

- \$A) Гераклит;
- \$B) Арасту;
- \$C) Парменид;
- \$D) Фалес;
- \$E) Сукрот;

@205.Нахустпайрави назарияи идеяҳо кист?

- \$A) Эмпидокл;
- \$B) Эпикур;
- \$C) Арасту;
- \$D) Демокрит;
- \$E) Афлотун;

@206.Ибни Сино пайрави кадом мактаби фалсафӣ буд?

- \$A) Тасаввуф;
- \$B) Исмоилия;
- \$C) Даҳрия;
- \$D) Асҳоби ҳаюло;
- \$E) Машшоъ;

@207.Кадоме аз файласуфон бо номи муаллими аввал маъруф аст?

- \$A) Пифагор;
- \$B) Афлотун;
- \$C) Эпикур;
- \$D) Анаксимен;
- \$E) Арасту;

@208.Хусусияти асосии фалсафаи Юнони қадим кадом аст?

- \$A) Теосентризм;
- \$B) Гуманизм;
- \$C) Антропосентризм;
- \$D) Экстросентризм;
- \$E) Космосентризм;

@209.Ҳиндуёни қадим чанд унсуро нахустчавхар мешумориданд?

- \$A) Чӯб, хок, об, дарё;
- \$B) Замин, ҳаво, оҳан;
- \$C) Об, оташ, чӯб, канал;
- \$D) Барф, борон, жола;
- \$E) Об, оташ, ҳаво, хок;

@210.Кадом файласуф «ҳаво» - ро нахустчавҳари олам мешуморид?

- \$A) Анаксагор;
- \$B) Фейербах;
- \$C) Арасту;
- \$D) Суқрот;
- \$E) Анаксимен;

@211.Кадоме аз ин ибораҳо мансуб ба апорияҳои Зенон аст?

- \$A) Табиат ва чома;
- \$B) Паранда ва ҳашарот;
- \$C) Ҳайвонот ва наботот;
- \$D) Сангпушт ва рӯбоҳ;
- \$E) Ахиллес ва сангпушт;

@212.Фалес намояндаи кадом мактаби фалсафӣ аст?

- \$A) Тибет;
- \$B) Атомистӣ;
- \$C) Марксистӣ;
- \$D) Веданта;
- \$E) Миллет;

@213.Диалектика ва Метафизика ин:

- \$A) Категорияҳои фалсафа;
- \$B) Қонунҳои фалсафа;

- \$C) Равияҳои фалсафа;
- \$D) Вазифаҳои фалсафа;
- \$E) Методҳои асосии фалсафа;

@214.Гераклит намояндаи кадом мактаби фалсафӣ аст?

- \$A) Тибет;
- \$B) Таббоия;
- \$C) Зардуштия;
- \$D) Зарвония;
- \$E) Миллет;

@215.Гуманизми давраи Эҳё ба кадом масъала нигаронида шудааст?

- \$A) Ҳаракат;
- \$B) Модда;
- \$C) Инкишоф;
- \$D) Санъат;
- \$E) Инсон;

@216.К.Маркс ва Ф.Энгельс кадом таълимотро поягузорӣ кардаанд ?

- \$A) Ратсионализм;
- \$B) Перипатетизм;
- \$C) Дуализм;
- \$D) Идеализм;
- \$E) Марксизм;

@217.Намояндагони мактаби элей юнони қадимро нишон диҳед ?

- \$A) Мактаби Элиейён;
- \$B) Мактаби Эпикуриён;
- \$C) Мактаби Софистон;
- \$D) Мактаби Милет;
- \$E) Ксенафон ва протагор горгий;

@218.Сухани «Он чизеро, ки ба худ наменписандӣ, ба дигарон ҳам наменписанд» ба ки мансуб аст.

- \$A) Ментсэй;
- \$B) Даотсэй;
- \$C) Лаотсэй;
- \$D) Сиюнтсэй;
- \$E) Конфутсэй;

@219.Нахустфайласуфони Юнони қадимро номбар кунед.

- \$A) Конфутсэй, Мотсэй, Лаотсэй, Даотсэй;
- \$B) Гегель, Кант, Людвиг Фейербах;
- \$C) А.Форобӣ, А.Берунӣ, И.Сино;
- \$D) Арасту, Афлотун, Сукрот, Парменид;

\$E) Фалес, Анаксимен, Анаксимандр;

@220.Нахустин мактаби фалсафии Юнони қадим кадом аст?

\$A) Чайния;

\$B) Конфутсӣ;

\$C) Буддоия;

\$D) Чорвака;

\$E) Миллет;

@221.Назарияи коинотии гелиосентрикиро кадом олим кашф кардааст?

\$A) Афлотун;

\$B) Сукрот;

\$C) Арасту;

\$D) Форобӣ;

\$E) Коперник;

@222.Категорияи ҳастӣ кадом воқеиятро ифода мекунад?

\$A) Воқеияти объективӣ;

\$B) Воқеияти субъективӣ;

\$C) Воқеияти ғайритабӣӣ;

\$D) Воқеияти ғайриоддӣ;

\$E) Ҳамагуна воқеиятҳо;

@223.Ҳикмати «Оқил касест, ки дигаронро бишносад, оқилтарин касест, ки худро бишносад» ба ки тааллуқ дорад.

\$A) Ментсзӣ;

\$B) Даотсӣ;

\$C) Сиюнтсзӣ;

\$D) Мотсӣ;

\$E) Лаотсӣ;

@224.Таълимоти ахлоқии Зардуштия аз чанд асл иборат аст?

\$A) Чаҳор асли ахлоқӣ;

\$B) Панҷ асли ахлоқӣ;

\$C) Се асли ахлоқӣ;

\$D) Як асли ахлоқӣ;

\$E) Ду асли ахлоқӣ;

@225.Моҳияти асосии таълимоти мактаби эпикуризмро чи ташкил медиҳад?

\$A) Пазитивизм;

\$B) Неопазитивизм;

\$C) Прагматизм;

\$D) Шовинизм;

\$E) Лаззатпарастӣ;

@226.«Ҳаёти заминӣ пур аз машаққат аст» ба кадоме аз ин олимон мансуб аст.

- \$A) Зардушт;
- \$B) Маздак;
- \$C) Монӣ;
- \$D) Йога;
- \$E) Буддо;

@227.Тибқи таълимоти даҳрия олам чигуна аст?

- \$A) Моддӣ;
- \$B) Маънавӣ;
- \$C) Классики;
- \$D) Муосир;
- \$E) Қадиму азалӣ;

@228.Буддизм чи гуна ҷараён аст?

- \$A) Ҷараёни динии фалсафии Мисри қадим;
- \$B) Ҷараёни динии фалсафии Бобулистони қадим;
- \$C) Ҷараёни динии фалсафии юнониёни қадим;
- \$D) Ҷараёни динии замони муосир ва ҳозира;
- \$E) Ҷараёни динии фалсафии Ҳиндустони қадим;

@229.Кадоме аз ин шаклҳо шакли мавҷудияти материя аст?

- \$A) Кайҳон;
- \$B) Осмон;
- \$C) Замин;
- \$D) Табиат;
- \$E) Вақт;

@230.Кадоме аз ин қонунҳо қонуни диалектика мебошад?

- \$A) Қонуни ягонагӣ ва ҷозибай умумичаҳонӣ;
- \$B) Қонуни айният ва мувофиқат ва муошират;
- \$C) Қонуни ирсияту инкишоф ва тағйирпазирӣ;
- \$D) Гузариши тағйироти моҳият ва зухурот;
- \$E) Гузариши тағйироти миқдорӣ ба сифатӣ;

@231.«Материя имкониятест, ки дар шакл маҳдуд шудааст» андешаи кадом файласуф аст:

- \$A) Афлотун;
- \$B) Демокрит;
- \$C) Анаксимен;
- \$D) Пифагор;
- \$E) Арасту;

@232.Масъалаи глобалӣ гуфта чиро мефаҳмед?

- \$A) Масъалаҳое, ки ба ду кишвар вобастагӣ дорад;

- \$B) Масъалаи ин ё он шахр, шахс, фард, ва чома;
- \$C) Масъалаи оилавӣ, сиёсӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоӣ;
- \$D) Масъалаҳое, ки ба як давлат вобастагӣ дорад;
- \$E) Ба тамоми ҷаҳон ва ҳамаи халқҳо вобастагӣ дорад;

@233.Таъбири «Ба як об ду маротиба даромадан мумкин нест» сухани кист?

- \$A) Пифагор;
- \$B) Протагор;
- \$C) Августин;
- \$D) Ҷ.Румӣ;
- \$E) Гераклит;

@234.Қонунҳои умумитарини инкишофи табиат, чома ва тафаккури инсонро кадом илм меомӯзад?

- \$A) Педагогика;
- \$B) Табиатшиносӣ;
- \$C) Математика;
- \$D) Демография;
- \$E) Фалсафа;

@235.Маданияти умумибашарӣ чӣ хусусият дорад?

- \$A) Ба синфи муайян дахл дорад;
- \$B) Ба қишри алоҳидаи чома мутааллиқ аст;
- \$C) Ба гурӯҳи этникии иҷтимоӣ вобаста аст;
- \$D) Ба тамоми олами набототу ҳайвонот;
- \$E) Ба тамоми инсоният дахл дорад;

@236.Мактаби фалсафии Арасту чӣ ном дошт?

- \$A) Исмоилия;
- \$B) Буддоия;
- \$C) Зардуштия;
- \$D) Калом;
- \$E) Перипатетизм;

@237.Воқеияти ҳамаро фарогиранда чист?

- \$A) Нестӣ;
- \$B) Оромӣ;
- \$C) Нооромӣ;
- \$D) Ҳаракат;
- \$E) Ҳастӣ;

@238.Тибқи таълимоти Маздак аз омезиши нур ва зулмот аввал чӣҳо пайдо шудаанд?

- \$A) Ҳаво, маъдан, оташ;
- \$B) Об, ҳаёт, оташ, ҳашарот;

- \$C) Оташ, об, хок, хазанда;
- \$D) Ҳаво, ҳаёт, бод, паранда;
- \$E) Наботот, ҳайвонот, инсон;

@239.Мафхуми умумӣ чӣ маъно дорад?

- \$A) Моҳият;
- \$B) Муносибат;
- \$C) Робита;
- \$D) Ҳаракат;
- \$E) Категория;

@240.Қадам категорияҳо чуфт - чуфт амал мекунад?

- \$A) Категорияҳои илми химия;
- \$B) Категорияҳои илми физика;
- \$C) Категорияҳои фанни иқтисодӣ;
- \$D) Категорияҳои механика;
- \$E) Категорияҳои диалектика;

@241.Қонуни тағйироти миқдорӣ ба тағйироти сифатӣ чист?

- \$A) Қонуни физика;
- \$B) Қонуни табиат;
- \$C) Қонуни ҷамъият;
- \$D) Қонуни психология;
- \$E) Қонуни диалектика;

@242.Ҳамаи он чизе, ки моро ихота кардааст, чи номида мешавад?

- \$A) Сайёра;
- \$B) Ҷамъият;
- \$C) Осмон;
- \$D) Замин;
- \$E) Табиат;

@243.Мавҷудоти дорои шуур кист?

- \$A) Ҳайвон;
- \$B) Хазандагон;
- \$C) Парандагон;
- \$D) Ҳашарот;
- \$E) Инсон;

@244.Илм дар бораи маърифатро чӣ меноманд?

- \$A) Онтология;
- \$B) Аксиология;
- \$C) Теология;
- \$D) Демография;
- \$E) Гносеология;

@245. Илм дар бораи ҳастиро чӣ меноманд?

- \$A) Гносеология;
- \$B) Аксиология;
- \$C) Теология;
- \$D) Сотсиология;
- \$E) Онтология;

@246. Пайдоиши чомеа чист?

- \$A) Антропогенез;
- \$B) Биосенез;
- \$C) Културогенез;
- \$D) Филогенез;
- \$E) Сотсиогенез;

@247. Маҳсули материяи олиташкил чист?

- \$A) Ҷисм;
- \$B) Фард;
- \$C) Шахс;
- \$D) Табиат;
- \$E) Шуур;

@248. Асоси тамоми ҳастиро тибқи Зурвония чӣ ташкил медиҳад?

- \$A) Об, ҳаво ва дунё;
- \$B) Оташу замин ва олам;
- \$C) Хоку офтоб ва макон;
- \$D) Ҳавою ситора ва фазо;
- \$E) Замони бекарона;

@249. Қонуни таракқиёти чамъият чи гуна характер дорад?

- \$A) Характери субъективӣ;
- \$B) Характери дуалистӣ;
- \$C) Идеалию материалӣ;
- \$D) Материалию идеалӣ;
- \$E) Характери объективӣ;

@250. Праксология илм дар бораи чист?

- \$A) Оид ба фаъолияти назариявии инсон;
- \$B) Оид ба фаъолияти хулосабарории инсон;
- \$C) Оид ба фаъолияти ҳамарӯзаии инсон;
- \$D) Оид ба фаъолияти ахлоқии инсон;
- \$E) Оид ба фаъолияти амалии инсон;

@251. Эмпирӣ ва назариявӣ чи гуна методҳо мебошанд?

- \$A) Методҳои санъат;

- \$B) Методҳои маданият;
- \$C) Методҳои дин;
- \$D) Методҳои сиёсат;
- \$E) Методҳои дониш;

@252. Масъалае, ки тамоми оламро дар бар мегирад, чи меноманд?

- \$A) Умумӣ;
- \$B) Иҷтимоӣ;
- \$C) Иқтисодӣ;
- \$D) Фарҳангӣ;
- \$E) Ҳамагонӣ;

@253. Гегель намояндаи кадом давраи инкишофи фалсафа аст?

- \$A) Фалсафаи Замони Нав;
- \$B) Фалсафаи давраи Эҳё;
- \$C) Фалсафаи давраи қадим;
- \$D) Фалсафаи Юнони қадим;
- \$E) Фалсафаи классици Олмон;

@254. Ҳикмати «Саодати инсон дар хушбахтист» ба қалами ки тааллуқ дорад?

- \$A) Парменид;
- \$B) Протагор;
- \$C) Афлотун;
- \$D) Арасту;
- \$E) Эпикур;

@255. Қадоме аз ин қонунҳо хоси фалсафа аст?

- \$A) Қонуни механика;
- \$B) Қонуни биология;
- \$C) Қонуни динамика;
- \$D) Қонуни метафизика;
- \$E) Қонуни инкори инкор;

@256. Сухани «Вақте, ки ман ҳастам марг вучуд надорад» ба кадом файласуф мансуб аст.

- \$A) Протагор;
- \$B) Афлотун;
- \$C) Арасту;
- \$D) Парменид;
- \$E) Эпикур;

@257. Ҳастии табиати дуҷум гуфта кадом ҳастиро ба назар мегиранд?

- \$A) Ҳастие, ки ҳайвонот офаридааст;
- \$B) Ҳастие, ки ҳашарот офаридааст;
- \$C) Ҳастии офтоб, моҳтоб ва замин;

- \$D) Ҳастие, ки аз нестӣ далолат мекунад;
- \$E) Ҳастие, ки инсон эҷод кардааст;

@258. Андешаи «Инсон дар бораи марг агар фикр накунад, марг ҳамон қадар аз ӯ дур мешавад» ба кадом файласуф тааллуқ дорад.

- \$A) Ибни Ровандӣ;
- \$B) Фаҳриддини Розӣ;
- \$C) Умари Хайём;
- \$D) Ибни Рушд;
- \$E) Закариёи Розӣ;

@259. Шаклҳои мавҷудияти материя.

- \$A) Оромӣ ва инкишоф;
- \$B) Сифат, натиҷа ва моҳият;
- \$C) Микдор ва сабаб;
- \$D) Мазмун ва шакл;
- \$E) Ҳаракат, фазо ва вақт;

@260. Илми инсоншиносӣ кадом аст?

- \$A) Сотсиология;
- \$B) Биология;
- \$C) Физиология;
- \$D) Аксиология;
- \$E) Антропология;

@261. Пайдоиши инсонро чи меноманд?

- \$A) Сотсиогенез;
- \$B) Филогенез;
- \$C) Култрогенез;
- \$D) Физиогенез;
- \$E) Антропогенез;

@262. Дар пайдоиши шуур чи мақоми асосӣ мебозад?

- \$A) Эҳсос;
- \$B) Таълимот;
- \$C) Илм;
- \$D) Назария;
- \$E) Инъикос;

@263. Назарияи маърифатро чӣ меноманд?

- \$A) Онтология;
- \$B) Теология;
- \$C) Антропология;
- \$D) Аксиология;
- \$E) Гносеология;

@264. Ҷаҳонбинӣ дорои чанд савия аст?

- \$A) Ҷаёти-сиёсӣ, илмӣ-назаривӣ;
- \$B) Ҷаёти-ичтимоӣ, илмӣ-назаривӣ;
- \$C) Ҷаёти-иқтисодӣ, илмӣ-назаривӣ;
- \$D) Ҷаёти-фарҳангӣ, илмӣ-назаривӣ;
- \$E) Ҷаёти-рӯзмара, илмӣ-назаривӣ;

@265. Абӯалӣ ибни Сино пайрави кадом ҷараёни фалсафӣ буд?

- \$A) Исмоилия;
- \$B) Ишроқия;
- \$C) Схоластика;
- \$D) Зардуштия;
- \$E) Машшоъия;

@266. Ҳикмати «Инсон чи қадаре, ки дар бораи марг фикр кунад, марг ҳамон қадар ба ӯ наздик мешавад» ба қалами кадом файласуф мансуб аст.

- \$A) Фаҳриддини Розӣ;
- \$B) Ибни Ровандӣ;
- \$C) Умари Хайём;
- \$D) Ибни Рушд;
- \$E) Закариёи Розӣ;

@267. Сотсиогенез чист?

- \$A) Пайдоиши инсон;
- \$B) Пайдоиши табиат;
- \$C) Пайдоиши маданият;
- \$D) Пайдоиши сиёсат;
- \$E) Пайдоиши ҷамъият;

@268. Материализм чи гуна ҷараёни фалсафӣ аст?

- \$A) Аввал будани идеяро таъкид мекунад;
- \$B) Аввал будани инсон муқаддам аст;
- \$C) Вақт аз ҷазою ҳаракат муқаддам аст;
- \$D) Аввал будани табиат ва ҷамъият;
- \$E) Аввал будани материяро таъкид мекунад;

@269. Сухани «Ман бисёр хуб медонам, ки ҳеҷ чизро намедонам» ба ки тааллуқ дорад».

- \$A) Демокрит;
- \$B) Анаксимен;
- \$C) Анаксимандр;
- \$D) Афлотун;
- \$E) Сукрот;

@270.Идеализм чи гуна чараёни фалсафӣ аст?

- \$A) Аввал будани материяро таъкид мекунад;
- \$B) Инсон нисбат ба табиат муқаддам аст;
- \$C) Ҳаракат ва вақту фазо муқаддам аст;
- \$D) Аввал будани ҳардуро таъкид мекунад;
- \$E) Аввал будани идеяро таъкид мекунад;

@271.Асосгузори чараёни ратсионализм (ақлгарои) кист?

- \$A) Ф Бекон;
- \$B) Демокрит;
- \$C) Спиноза;
- \$D) Т Гобсс;
- \$E) Р Декарт;

@272.Намудҳои маданият кадомҳоянд?

- \$A) Маданияти моддӣ ва миллӣ;
- \$B) Маънавӣ ва сиёсӣ;
- \$C) Сиёсӣ ва ҷаҳонӣ;
- \$D) Сифатию миқдорӣ;
- \$E) Моддӣ ва маънавӣ;

@273.Андешаи «Замин дар маркази Коинот қарор дорад» ба кадоме аз ин олимони мансуб аст.

- \$A) Парменид;
- \$B) Пифагор;
- \$C) Плотин;
- \$D) Протагор;
- \$E) Птоламей;

@274.Намояндагони машҳури равиҳои идеализми объективӣ кихоянд?

- \$A) Сукурот ва Арасту;
- \$B) Беркли ва Юм;
- \$C) Маркс ва Энгелс;
- \$D) Демокрит ва Гераклит;
- \$E) Афлотун ва Гегел;

@275.Омилҳои асосии пайдоиши шуур кадомҳоянд?

- \$A) Омилҳои иқтисодӣ ва маънавӣ;
- \$B) Омилҳои сиёсӣ ва фарҳангӣ;
- \$C) Омилҳои фарҳангӣ ва иқтисодӣ;
- \$D) Омилҳои маънавӣ ва сиёсӣ;
- \$E) Омилҳои биологӣ ва иҷтимоӣ;

@276.Табиат ба кадом категорияи фалсафӣ монанд аст?

- \$A) Атом;

- \$B) Ҳастӣ;
- \$C) Ҷисм;
- \$D) Вақт;
- \$E) Материя;

@277.Кадоме аз ин мазмунҳо ба мафҳуми «ҳастӣ» мансуб аст?

- \$A) Ҳастӣ ин ҳам коинот ҳам офтоб;
- \$B) Ҳастӣ - ин табиат ва ҷамъият;
- \$C) Ҳастӣ - ин материя ва замону макон;
- \$D) Ҳастии инсон, ҳаракат ва тағйирот;
- \$E) Ин мавҷудоти ҳам материя ҳам шуур;

@278.«Вучуд доштан ин дарк кардан аст» ин сухани кист?

- \$A) Давид Юм;
- \$B) Д.Беркли;
- \$C) Л.Фейербах;
- \$D) И.Сино;
- \$E) Р.Декарт;

@279.«Фалсафаи ҳаёт» таълимоти кадом файласуф мебошад?

- \$A) К.Маркс;
- \$B) О Конт;
- \$C) Гегел;
- \$D) Спиноза;
- \$E) Ф Нисше;

@280.Яке аз дараҷаҳои материяи зинда?

- \$A) Сайёра;
- \$B) Атом;
- \$C) Электрон;
- \$D) Протом;
- \$E) Ҳучайра;

@281.Нуфузи аҳоли мавзӯи кадом илм аст?

- \$A) Ҳуқуқшиносӣ;
- \$B) Эстетика;
- \$C) Фалсафа;
- \$D) Зебоишиносӣ;
- \$E) Демография;

@282.Намояндаи аввалини назарияи нисбият кист?

- \$A) Н.Борн;
- \$B) М.Планк;
- \$C) Э.Мах;

- \$D) И Нютон;
- \$E) А.Эйнштейн;

@283.Зиндагӣ чи маъно дорад?

- \$A) Ин мубориза ба муқобили ҳаёт аст;
- \$B) Ин мубориза ба муқобили дониш аст;
- \$C) Ин мубориза ба муқобили илм аст;
- \$D) Ин мубориза ба муқобили дин аст;
- \$E) Ин мубориза ба муқобили марг аст;

@284.Шуур чист?

- \$A) Маҷмӯи эҳсосоти инсон;
- \$B) Олами тасаввуротҳо;
- \$C) Маҷмӯи этиқодҳо;
- \$D) Маҷмӯи илмҳо;
- \$E) Образи субъективии олами объективӣ дар майнаи сари инсон;

@285.Тавҳид асоси кадом таълимоти фалсафӣ аст?

- \$A) Ишроқия;
- \$B) Тасаввуф;
- \$C) Исмоилия;
- \$D) Зардуштия;
- \$E) Калом;

@286.Равияҳои асосии фалсафаи асри миёнагии Ғарб кадомҳоянд?

- \$A) Материалистӣ ва Идиалистӣ;
- \$B) Механикӣ ва догматикӣ;
- \$C) Эмпирикӣ ва ратсионалистӣ;
- \$D) Догматикӣ ва эмпирикӣ;
- \$E) Номиналисти ва реалистӣ;

@287.Августин намояндаи кадом фалсафа аст?

- \$A) Юнон;
- \$B) Чин;
- \$C) Аврупо;
- \$D) Ҳинд;
- \$E) Рим;

@288.Оламе, ки моро ихота кардааст, чӣ меноманд_____?

- \$A) Чамбият;
- \$B) Осмон;
- \$C) Замин;
- \$D) Офтоб;
- \$E) Табиат;

@289.Хусусияти илм ва натурфалсафаи давраи Эҳё кадом аст?

- \$A) Геосентрикӣ;
- \$B) Космосентрикӣ;
- \$C) Теосентрикӣ;
- \$D) Материалистӣ;
- \$E) Гелиосентрикӣ;

@290.«Илм бояд ба инсон хизмат кунад» - сухани кист?

- \$A) Т.Гоббс;
- \$B) Р.Декарт;
- \$C) Г.В.Лейбнитс;
- \$D) Б.Спиноза;
- \$E) Ф.Бэкон;

@291.Аз назари Кант кадом маърифат барои инсон имконпазир аст?

- \$A) Табиат;
- \$B) Ноумен;
- \$C) Чамбият;
- \$D) Инсон;
- \$E) Феномен;

@292.Аз назари Гегел асосии хастиро чи ташкил медиҳад?

- \$A) Материяи абадӣ;
- \$B) Макону замон;
- \$C) Ҳаракати доимӣ;
- \$D) Ҳастию нестӣ;
- \$E) Рӯҳи мутлақ;

@293.Таносуби фалсафа ва илм дар кадом таълимот ҷои марказиро ишғол мекунад?

- \$A) Марксизм;
- \$B) Идеализм;
- \$C) Ирратсионализм;
- \$D) Экзистентсиализм;
- \$E) Позитивизм;

@294.Асоси муносибатҳои чамбиятиро ҷӣ муайян мекунад?

- \$A) Фарҳанги иҷтимоии ҷомеа;
- \$B) Сиёсати ҳуқуқии ҷомеа;
- \$C) Муборизаи асосии табиату ҷомеа;
- \$D) Ҳаёти ахлоқию сиёсии ҷомеа;
- \$E) Базиси (зербинои) воқеии ҷомеа;

@295.«Офтоб маркази Коинот аст» ин сухани кадом олим аст?

- \$A) Ф.Шеллинг;

- \$B) Л.Фейербах;
- \$C) Ф.Гегел;
- \$D) И.Кант;
- \$E) Н.Коперник;

@296. Таносуби ҳаракат ва оромӣ аз чӣ иборат аст?

- \$A) Ин таносуби гуногунии олам мебошад;
- \$B) Ин таносуби яктарафагии олам мебошад;
- \$C) Ин таносуби дугонагии олам мебошад;
- \$D) Таносуби иҷтимоии олам мебошад;
- \$E) Ин таносуби ягонагии моддии олам мебошад;

@297. Масъалаи асосии фалсафа чист?

- \$A) Муносибати байни дин ва илм;
- \$B) Муносибати байни шахс ҷомеа;
- \$C) Муносибати байни инсон ва ҳудо;
- \$D) Муносибати байни инсон ва ҳайвон;
- \$E) Муносибати байни тафаккур ва ҳастӣ;

@298. Поягузори ҷараёнҳои материалистӣ ва идеалистиро муайян кунед.

- \$A) Фалес ва Протагор;
- \$B) Сукрот ва Парменид;
- \$C) Анаксимен ва Мелисс;
- \$D) Анаксимандр ва Плотин;
- \$E) Демокрит ва Афлотун;

@299. Ҷараёнҳои номинализм ва реализм мансуби кадом давраи фалсафа аст?

- \$A) Давраи Эҳё;
- \$B) Даврони Бостон;
- \$C) Замони Нав;
- \$D) Давраи муосир;
- \$E) Асрҳои миёна;

@300. Ба ақидаи Афлотун ҷаҳони асли қадом аст?

- \$A) Ҷаҳони моддӣ;
- \$B) Ҷаҳони падидаҳо;
- \$C) Олами асотир;
- \$D) Олами динҳо;
- \$E) Ҷаҳони идеяҳо;

@301. Фалсафаи қадом таълимотро материализми диалектикӣ ва таърихӣ ташкил медиҳад?

- \$A) Прогматизм;
- \$B) Неотомизм;
- \$C) Позитивизм;

- \$D) Дуализм;
- \$E) Марксизм;

@302.Кадом файласуфро идеалист мегӯянд?

- \$A) Мутафаккире, ки сарчашмаи донишро эҳсосот ҳисоб мекунад;
- \$B) Мутафаккире, ки сабабу натиҷаро дуом ҳисоб мекунад;
- \$C) Мутафаккире, ки субъективиятро сарчашмаи донишҳо ҳисоб мекунад;
- \$D) Мутафаккире, ки сифату миқдори дониш меҳисобад;
- \$E) Мутафаккире, ки шуур ва идеяи мутлақро ҷавҳари ҳастӣ медонад;

@303.Фалсафа ба кадом шакли ҷаҳонбинӣ таъяс мекунад?

- \$A) Асотирӣ;
- \$B) Динӣ;
- \$C) Иҷтимоӣ;
- \$D) Иқтисодӣ;
- \$E) Илмӣ;

@304.Аз назари фалсафаи дин шуур маҳсули чист?

- \$A) Нафсу ҷон ва инсон;
- \$B) Дилу руҳи инсон;
- \$C) Психикаи ҳайвон;
- \$D) Инкишофи наботот;
- \$E) Материяи олиташкил;

@305.«Худо берун аз табиат вучуд надорад» андешаи кадом файласуф аст.

- \$A) Ф.Шеллинг;
- \$B) Л.Фейербах;
- \$C) Ф.Гегел;
- \$D) И.Кант;
- \$E) Б.Спиноза;

@306.Аз лиҳози маърифатшиносӣ мӯхтавои шуур дар чист?

- \$A) Дар ҳастии вай;
- \$B) Дар инъикос;
- \$C) Хусусияти таърихӣ доштани он;
- \$D) Дар материалӣ будани он;
- \$E) Дар идеалӣ будани он;

@307.Маҳфуми шуурро ба фалсафа кӣ ворид намудааст?

- \$A) Декарт;
- \$B) Маркс;
- \$C) Гегел;
- \$D) Энгелс;
- \$E) Афлотун;

@308.Диалектикаи Карл Маркс моҳиятан чӣ гуна аст?

- \$A) Идеалистона;
- \$B) Соддалавҳона;
- \$C) Дуалистона;
- \$D) Сенсуалистона;
- \$E) Моддигароёна;

@309.Ҳикмати «Вақте ки марг фаро расид, ман вучуд надорам» ба кадом файласуф мансуб аст.

- \$A) Протагор;
- \$B) Афлотун;
- \$C) Арасту;
- \$D) Парменид;
- \$E) Эпикур;

@310.Қонуни инкор – инкор чиро нишон медиҳад?

- \$A) Механизми тараққиётро;
- \$B) Мураккабшавии тараққиётро;
- \$C) Самти тараққиётро;
- \$D) Пасравии тараққиётро;
- \$E) Манбаи тараққиётро;

@311.«Шуур лавҳаи тозаест, ки дар он таҷриба навишта мешавад» ин сухани кадом олим мебошад.

- \$A) Б.Спиноза;
- \$B) Л.Фейербах;
- \$C) Ф.Гегел;
- \$D) И.Кант;
- \$E) Чон Локк;

@312.Ягонагӣ ва муборизаи ба ҳам зидҳо қонуни чист?

- \$A) Қонуни физика;
- \$B) Қонуни биология;
- \$C) Қонуни таърих;
- \$D) Қонуни ҳуқуқ;
- \$E) Қонуни фалсафа;

@313.Иммануэл Кант ҷонибдори кадоме аз ин равияҳои фалсафӣ аст?

- \$A) Шаккокия;
- \$B) Догматизм;
- \$C) Идеализм;
- \$D) Сенсуализм;
- \$E) Агностисизм;

@314.Дар асари кадом файласуфи тоҷик дар бораи марг муфассал сухан меравад?

- \$A) Донишномаи Ибни Сино;
- \$B) Наводир- ул –вақоеи Аҳмади Дониш;
- \$C) Наврӯзномаи Умари Хайём;
- \$D) Вачҳи дини Носири Хусрав;
- \$E) Мунтахаби осори Закариёи Розӣ;

@315.Давраҳои асосии таърихии инкишофи фалсафаи юнони қадим кадомҳоянд?

- \$A) Атики классикӣ;
- \$B) Римӣ ва Эллинистӣ;
- \$C) Антикӣ, классикӣ ва эллинистӣ;
- \$D) Эллинистӣ ва классикӣ;
- \$E) Демократи, классикӣ эллинистӣ ва римӣ;

@316.Мавзӯи баҳси фалсафаи иҷтимоӣ кадом аст?

- \$A) Муносибати тафаккур ва ҳастӣ;
- \$B) Муносибати сохтори иҷтимоӣ;
- \$C) Шаклҳои шуури ҷамъият;
- \$D) Муносибати табиат ва ҷомеа;
- \$E) Шинохти ҳастии ҷамъият;

@317.Назарияи «Ғамоми олам аз миқдори бузурги ҷавҳарҳо иборат аст» ба кадом олим тааллуқ дорад.

- \$A) Т.Гоббс;
- \$B) Р.Декарт;
- \$C) Ф.Бэкон;
- \$D) Г.В.Лейбнитс;
- \$E) Б.Спиноза;

@318.Дуализм чи гуна ҷараёни фалсафӣ аст?

- \$A) Якумин будани шуур ва дуоюмин будани материяро эътироф мекунад;
- \$B) Дуоюмин будани шуур, якумин будани материяро эътироф мекунад;
- \$C) Материя, ҳаракат ва шуурро дуоюмин меҳисобад;
- \$D) Якумин будани материя ва шуурро эътироф мекунад;
- \$E) Материя ва шуурро баробар ва мусовӣ эътироф мекунад;

@319.Сухани «Инсон аз ду ҷавҳар - моддӣ ва рӯҳонӣ иборат аст» ба қалами кадом файласуф мансуб аст.

- \$A) Арасту;
- \$B) Галилей;
- \$C) Бэкон;
- \$D) Гегел;
- \$E) Декарт;

@320.Манбаи худинкишофёбии ҷомеа кадом аст?

- \$A) Мусоидати хизбу ташкилотҳо;
- \$B) Зиддияти мусоидати давлат;
- \$C) Зиддияти муборизаи синфҳо;
- \$D) Оромии табақаҳои ҷомеа;
- \$E) Зиддияти унсурҳои сохтори ҷомеа;

@321.Кадоме аз ин ҷараёнҳо ғайолияти Худоро баъди офариниши олам маҳдуд мекунад.

- \$A) Материализм;
- \$B) Идеализм;
- \$C) Пантеизм;
- \$D) Дуализм;
- \$E) Деизм;

@322.Ҳастии ҷамъиятиро чӣ муайян мекунад?

- \$A) Маҷмӯи муносибатҳои ахлоқии одамон;
- \$B) Маҷмӯи муносибатҳои фарҳангии одамон;
- \$C) Маҷмӯи муносибатҳои илмӣ одамон;
- \$D) Маҷмӯи муносибатҳои фарҳангӣ;
- \$E) Маҷмӯи муносибатҳои истеҳсолии одамон;

@323.«Зиддият байни материя ва шуур вучуд надорад» ин сухани кадом файласуф аст.

- \$A) Арасту;
- \$B) Галилей;
- \$C) Гегел;
- \$D) Бэкон;
- \$E) Декарт;

@324.Сохтори иҷтимоии ҷомеа ин:

- \$A) Робитаҳои тасодуфии низоми иҷтимоӣ;
- \$B) Алоқамандии устувори унсурҳои низоми иҷтимоӣ;
- \$C) Алоқамандии баъзе унсурҳои низоми иҷтимоӣ;
- \$D) Маҷмӯи унсурҳои низоми сиёсии ҷамъият;
- \$E) Маҷмуи унсурҳои низоми иҷтимоӣ;

@325.Кадоме аз ин асарҳои Ибни Сино ба масъалаҳои оила бахшида шудааст?

- \$A) « Донишнома »;
- \$B) « Ал – Қонун фит - тиб »;
- \$C) « Ишорот ва танбеҳот »;
- \$D) « Дар бораи нафс »;
- \$E) « Рисолаи тадбири манзил »;

@326.Равияҳои асосии фалсафаи замони эҳё кадомҳоянд?

- \$A) Эмпиризм, ратсионализм;
- \$B) Материализм, идеализм;
- \$C) Реализм, номинализм;
- \$D) Номинализм, идеализм;
- \$E) Гуманизм, табиатшиносон, ислоҳотчиён, хаёлпарастон;

@327.Шуури чамъиятиро чи муайян мекунад?

- \$A) Муносибати одамон;
- \$B) Муносибати иҷтимоӣ;
- \$C) Манфиатҷӯӣ;
- \$D) Меъёри талабот;
- \$E) Ҳастии чамъият;

@328.Хусусияти инкишофи эволюсионӣ аз чӣ иборат аст?

- \$A) Тағйироти инкилоби иҷтимоӣ;
- \$B) Тағйироти кӯтоҳмуддати сифатӣ;
- \$C) Тағйироти тарқишмонанди табиат;
- \$D) Тағйироти инкилобии табиат;
- \$E) Тағйироти дуру дароз ва батадрич;

@329.Шакли олии инъикоси биологӣ чист?

- \$A) Шуур;
- \$B) Диққат;
- \$C) Тасаввур;
- \$D) Эҳсос;
- \$E) Ҳиссиёт;

@330.Сохтори муносибатҳои истеҳсолиро чӣ ташкил медиҳад?

- \$A) Қувваҳои ахлоқӣ ва муносибатҳои сиёсӣ коргарӣ;
- \$B) Қувваҳои коргарию муносибатҳои деҳқонӣ;
- \$C) Қувваҳои инкилобию муносибатҳои иҷтимоӣ;
- \$D) Қувваҳои ҳуқуқию динӣ ва ахлоқию сиёсӣ;
- \$E) Қувваҳои истеҳсолкунандаю муносибатҳои истеҳсолӣ;

@331.Илме, ки чомеаро меомӯзад, чист ?

- \$A) Демография;
- \$B) Психология;
- \$C) Педагогика;
- \$D) Онтология;
- \$E) Сотсиология;

@332.Метафизика чи гуна метод аст?

- \$A) Теологӣ;
- \$B) Нотофизикӣ;

- \$C) Танқидӣ;
- \$D) Гелиосентрикӣ;
- \$E) Зидидиалектикӣ;

@333.«Олам дар ҳаракату тағйирёбии доимӣ қарор дорад» ин андешаи кадоме аз ин олимони аст.

- \$A) Пифагор;
- \$B) Протагор;
- \$C) Августин;
- \$D) Гераклит;
- \$E) Демокрит;

@334.Санъат воқеияти объективиро ба кадом шакли инъикоси менамояд?

- \$A) Назарияи мафҳумҳо;
- \$B) Меъёри қоидаҳои рафтор;
- \$C) Назарияҳои илмӣ;
- \$D) Назарияҳои динӣ;
- \$E) Шакли рамзи тимсолҳои бадеӣ;

@335.«Олитарин фазилати инсон кишоварзист» ин сухан ба ки тааллуқ дорад.

- \$A) Маздак;
- \$B) Буддо;
- \$C) Масеҳият;
- \$D) Ҳиндуия;
- \$E) Зардушт;

@336.Объекти дониш гуфта чиро дар назар доранд?

- \$A) Олами растанию ҳашарот;
- \$B) Олами афсонаю дин;
- \$C) Олами набототу ҳайвонот;
- \$D) Олами сиёсату ҳуқуқ;
- \$E) Олами воқеию маърифатӣ;

@337.Новобаста аз материя вучуд доштани фазою вақтро кӣ дуруст мешуморид?

- \$A) И Кант;
- \$B) Ф Гегел;
- \$C) Б Спиноза;
- \$D) Р Декарт;
- \$E) И Нютон;

@338.Кадам мафҳуми шакли шуури чамъиятиро ифода намекунад?

- \$A) Ахлоқ;
- \$B) Санъат;
- \$C) Ҳуқуқ;

- \$D) Дин;
- \$E) Коинот;

@339.Мафҳуми маорифпарвариро дар Аврупо аввалин бор кӣ истифода бурдааст?

- \$A) Ламетрӣ;
- \$B) Волтер;
- \$C) Кондерсе;
- \$D) Сен Симон;
- \$E) Дидро;

@340.Кадоме аз ин олимони ашӯ ва ҳодисаҳои олами моддиро «Соҷии идеяҳо» меҳисобад?

- \$A) Арасту;
- \$B) Анаксимен;
- \$C) Анаксимандр;
- \$D) Анаксагор;
- \$E) Афлотун;

@341.Кадоме аз ин олимони мафҳуми ҳастиро дар шакли муаллақ истифода бурдааст?

- \$A) Плотин;
- \$B) Пифагор;
- \$C) Протагор;
- \$D) Платон;
- \$E) Парменид;

@342.Ҳаракат чист?

- \$A) Ҳаракат ин тағйироту инкишоф нест;
- \$B) Ҳаракат ин инкишофу тағйирот нест;
- \$C) Ҳаракат ташаккулу инкишофи илмҳо аст;
- \$D) Ҳаракат инкишофу ташаккули динҳо аст;
- \$E) Ҳаракат ин тарзи мавҷудияти материя аст;

@343.«Ашӯи дар худ» ба кадоме аз ин олимони мансуб аст?

- \$A) Фридрих Гегел;
- \$B) Готлиб Фихте;
- \$C) Вилгелм Шеллинг;
- \$D) Людвиг Фейербах;
- \$E) Иммануэл Кант;

@344.Таълимоти чорвакҳо чӣ гуна хусусият дорад?

- \$A) Дуалистӣ;
- \$B) Идеалистӣ;
- \$C) Агностикиӣ;

- \$D) Пантеистӣ;
- \$E) Материалистӣ;

@345.Инкишоф дорои кадом хосиятҳост?

- \$A) Нотакрор;
- \$B) Даврӣ;
- \$C) Такроршаванда;
- \$D) Такрорнашаванда;
- \$E) Ба шакли спирали болораванда;

@346.Аз назари Конфутсий дар кадом ҳолат тартибу низом чорӣ мегардад?

- \$A) Низоъ ва баҳамзидҳо;
- \$B) Қонуни инкори инкор;
- \$C) Тазод ва зиддият;
- \$D) Оромӣ ва ҳаракат;
- \$E) Дар ҳолати эътидол;

@347.Кадоме аз ин асарҳо бори нахуст оиди моҳияти диалектика баҳс намудаанд?

- \$A) «Метафизика»-и Арасту;
- \$B) «Органони нав»-и Ф Бекон;
- \$C) «Ташаббуси бузург»-и В.И.Ленин;
- \$D) «Диалектикаи табиат»-и Ф Энгелс;
- \$E) «Феноменологияи Рӯҳ»-и Гегел;

@348.Дахрия пайдоиши оламро чӣ гуна маънидод мекунад?

- \$A) Олам офарида шудааст;
- \$B) Олам беохир нест;
- \$C) Оламро касе намедонад;
- \$D) Олам аввал дорад;
- \$E) Олам қадим аст;

@349.Натиҷаи ниҳони фалсафаи Эҳё чӣ буд?

- \$A) Ташаккулу инкишоф додани дину тамаддун;
- \$B) Таклиду нусхабардории тамаддуни гузашта;
- \$C) Эҷоди фарҳанги наву тоза дар сатҳи баланд;
- \$D) Давом ва тараққӣ додани фалсафаи илоҳии асрҳои миёна;
- \$E) Аз нав зинда кардани илму фарҳанги Юнони қадим;

@350.«Хотираи кӯдак ҳангоми таваллуд мисли лавҳаи тоза соф аст» андешаи кист?

- \$A) Ҷ.Брунно;
- \$B) Н.Кузанӣ;
- \$C) Н.Макиавеллӣ;
- \$D) Н.Коперник;

\$E) Ч.Локк;

@351.Муаллифи китоби «Таҷрибаи нав оид ба хиради инсонӣ» - ро муайян намоед:

\$A) Чорч Беркли;

\$B) Леонардо да Винчи;

\$C) Н.Макиавелли;

\$D) Давид Юм;

\$E) Г.В.Лейбнитс;

@352.Асари «Танқиди қобилияти муҳокима» ба кадоме аз ин олимон тааллуқ дорад?

\$A) Фридрих Гегел;

\$B) Готлиб Фихте;

\$C) Вилгелм Шеллинг;

\$D) Людвиг Фейербах;

\$E) Иммануэл Кант;

@353.Шаклҳои маърифати ҳиссӣ?

\$A) Интуитсия;

\$B) Муҳокима;

\$C) Натиҷа;

\$D) Имконият;

\$E) Тасаввурот;

@354.«Тамоми ҷисмҳои модӣ ва равандҳои маънавии олам ба қонуни ҳаракати механикӣ тобеъ аст» ақидаи кист?

\$A) Б.Спиноза;

\$B) Ч.Бруно;

\$C) Н.Коперник;

\$D) Н.Кузанӣ;

\$E) Т.Гоббс;

@355.Қалиди донишмандони ҳаёти ҷамъият аз назари маорифпарварон қист?

\$A) Омӯхтани инсон ва ҷомеа;

\$B) Омӯхтани ҳаёти ҳуқуқиву сиёсӣ;

\$C) Омӯхтани ҳаёти ахлоқиву эстетикӣ;

\$D) Омӯхтани табиат ва кайҳон;

\$E) Омӯхтани ҳаёти иқтисодӣ;

@356.Қадоми аз инҳо категорияҳои ҷуфти диалектикаанд?

\$A) Абстракт ва мушаххас;

\$B) Пушида ва кушода;

\$C) Модди ва маънави;

\$D) Одди ва мураккаб;

\$E) Сабаб ва натиҷа;

@357.Оғози давраи ғайриклассикии рушди фалсафаро нишон диҳед:

\$A) асри X;

\$B) асри XV;

\$C) асри XVII;

\$D) асри XI11;

\$E) асри XIX;

@358.Поягузори таълимоти ирратсионалистӣ кист?

\$A) О.Конт;

\$B) А.Дониш;

\$C) Б.Рассел;

\$D) И.Кант;

\$E) Шопенгауэр;

@359.Кадоме аз ин таълимот инсонро чун мақсуд ва маънии таҳаввули ҷаҳон мешуморад?

\$A) Марксизм;

\$B) Ирратсионализм;

\$C) Структурализм;

\$D) Феноменология;

\$E) Фалсафаи ҳаёт;

@360.Тибқи кадом таълимот асос ва меъёри ҳақиқат муфид ва ғоидаовар будани он аст?

\$A) Гедонизм;

\$B) Экзистенциализм;

\$C) Позитивизм;

\$D) Марксизм;

\$E) Прагматизм;

@361.Кадоме аз инҳо шакли ҷаҳонбиниянд?

\$A) Метафизикӣ;

\$B) Методологӣ;

\$C) Диалектикӣ;

\$D) Теологи;

\$E) Асотирӣ;

@362.Арзишҳои умумибашарӣ кадомҳоянд?

\$A) Масъалаҳои, ки ба гурӯҳҳои этникӣ тааллуқ доранд;

\$B) Муаммоҳои, ки ба ҳизбҳои созмонҳо тааллуқ доранд;

\$C) Манфиатҳои табақаҳои идоракунандаи ҷомеа;

\$D) Масъалаҳои, ки ба ҷузъи инсоният тааллуқ доранд;

\$E) Масъалаҳои, ки ба қулли инсоният тааллуқ доранд;

@363.Тасвири атомистии олам ба кӣ мансуб аст?

- \$A) Ибни Сино;
- \$B) Анаксимандр;
- \$C) Спиноза;
- \$D) Анаксимен;
- \$E) Демокрит;

@364.«Олимоне, ки ба мисли мӯрча далелҳоро чамъоварӣ намуда ба моҳияти ашё сарфаҳм намераванд» сухани кадом олим аст?

- \$A) Т.Гоббс;
- \$B) Р.Декарт;
- \$C) Г.В.Лейбнитс;
- \$D) Б.Спиноза;
- \$E) Ф.Бэкон;

@365.Асоси таълимоти монавияро чанд асл ташкил медиҳад?

- \$A) «Се асл»- асотир, дин, фалсафа;
- \$B) «Чор асл» _ об, ҳаво, хок, оташ;
- \$C) «Ду асл»- Диалектика ва метафизика;
- \$D) «Се асл»- Моҳият, зухурот, тасодуф;
- \$E) «Ду асл»-Нур ва Зулумот;

@366.Муаллифи китоби «Усули табиӣ ва илоҳӣ» -ро муайян кунед.

- \$A) Г.В.Лейбнитс;
- \$B) Леонардо да Винчӣ;
- \$C) Н.Макиавеллӣ;
- \$D) Фридрих Шеллинг;
- \$E) Ч.Берклӣ;

@367.Дар кадом қисми «Донишнома» - и Ибни Сино доир ба диалектика сухан меравад?

- \$A) Илоҳиёт;
- \$B) Маънавиёт;
- \$C) Хулқиёт;
- \$D) Мантиқ;
- \$E) Табиӣёт;

@368.Робитаҳои кулл, зарур, устувор ва такроршавандаро чӣ ифода мекунад?

- \$A) Мафҳум;
- \$B) Мақула;
- \$C) Метод;
- \$D) Вазифа;
- \$E) Қонун;

@369.Асари «Танқиди хиради амалӣ» ба кадоме аз ин олимон тааллуқ дорад?

- \$A) Готлиб Фихте;
- \$B) Вилгелм Шеллинг;
- \$C) Людвиг Фейербах;
- \$D) Фридрих Гегел;
- \$E) Иммануэл Кант;

@370.Қонунҳои диалектика қонунҳои тараққиёти:

- \$A) Тамоми шуур;
- \$B) Танҳо ҷамъият;
- \$C) Танҳо модда;
- \$D) Танҳо тафаккур;
- \$E) Тамоми ҳастӣ;

@371.Субъекти маърифат кист?

- \$A) Фард ва табиат;
- \$B) Инсон ва коинот;
- \$C) Ҳамаи номбаршуда;
- \$D) Шахс ва одам;
- \$E) Ҷамъи олимон;

@372.«Олимоне, ки ба мисли анкабут тори дилфиребе мебофанду, аммо ба касе манфиат намерасонанд» - сухани кадом олим аст?

- \$A) Т.Гоббс;
- \$B) Р.Декарт;
- \$C) Г.В.Лейбнитс;
- \$D) Б.Спиноза;
- \$E) Ф.Бэкон;

@373.Мафҳуми «Ашё барои мо» ба кадоме аз ин олимон мансуб аст?

- \$A) Фридрих Гегел;
- \$B) Вилгелм Шеллинг;
- \$C) Готлиб Фихте;
- \$D) Людвиг Фейербах;
- \$E) Иммануэл Кант;

@374.Асари «Танқиди хиради холис» ба кадоме аз ин олимон тааллуқ дорад?

- \$A) Фридрих Гегел;
- \$B) Готлиб Фихте;
- \$C) Вилгелм Шеллинг;
- \$D) Людвиг Фейербах;
- \$E) Иммануэл Кант;

@375.Истеҳсолоти ҷамъият гуфта чиро дар назар доранд?

- \$A) Истеҳсоли неъматҳои маънавӣ;

- \$B) Истеҳсоли фаъолияти одамон;
- \$C) Истеҳсолу тавлиди одамон;
- \$D) Истеҳсоли табиату чомеа;
- \$E) Истеҳсоли неъматҳои моддӣ;

@376.«Инсон ягона ҳайвонест, ки фикр мекунад» ин сухан ба кадом олим мансуб аст.

- \$A) Афлотун;
- \$B) Анаксимен;
- \$C) Анаксимандр;
- \$D) Анаксагор;
- \$E) Арасту;

@377.Кадоме аз ин мафҳумҳо нисбат ба рӯбино нақши муайянкунанда дорад?

- \$A) Давлат;
- \$B) Табақаҳо;
- \$C) Муносибат;
- \$D) Сиёсат;
- \$E) Зербино;

@378.Моҳияти арзишфаҳмии объективӣ аз чӣ иборат аст?

- \$A) Арзишҳоро аз субъект вобаста медонад;
- \$B) Арзишҳоро бо субъект вобаста медонад;
- \$C) Арзишҳоро ҳамчун объекту субъект мефаҳмад;
- \$D) Маърифатшавандагиро субъективӣ меҳисобад;
- \$E) Арзишҳоро аз субъект новобаста медонад;

@379.Ибни Сино пайрави таълимоти кадом файласуф аст?

- \$A) Суқрот;
- \$B) Афлотун;
- \$C) Демокрит;
- \$D) Зенон;
- \$E) Арасту;

@380.Ҷаҳонишавӣ чӣ гуна хусусият дорад?

- \$A) Мусбию мустақилона;
- \$B) Манфию муташаккилона;
- \$C) На мусбату на манфӣ;
- \$D) Сифатию миқдорию фарҳангӣ;
- \$E) Афзоиши вобастагии кишварҳо;

@381.«Доништан ин сухан гуфта аст» - ин ҳикмат ба кадом файласуф тааллуқ дорад.

- \$A) Фридрих Гегел;
- \$B) Готлиб Фихте;

- \$C) Вилгелм Шеллинг;
- \$D) Людвиг Фейербах;
- \$E) Иммануэл Кант;

@382.Кадам равияи фалсафӣ донисташавандагии оламро рад мекунад?

- \$A) Реализм;
- \$B) Дуализм;
- \$C) Шаккокия;
- \$D) Пантеизм;
- \$E) Агностисизм;

@383.Намояндаи нахустини назарияи атомӣ кадом файласуф аст?

- \$A) Арасту;
- \$B) Абӯбақри Розӣ;
- \$C) Гераклит;
- \$D) Форобӣ;
- \$E) Демокрит;

@384.Принсипҳои асосии диалектикаро номбар кунед.

- \$A) Маърифатпазирии ҳодисаҳои олам ва ҷамъият;
- \$B) Ҳама гуна тағйирёбӣ дар фазо, замон вақт;
- \$C) Механикӣ, физикӣ, химиявӣ, биологӣ ва ҷамъиятӣ;
- \$D) Қувваҳои истеҳсолкунанда ва муносибатҳои истеҳсолӣ;
- \$E) Робитаи куллии ҳодисаҳо, сабабият ва инкишоф;

@385.Андешаи «Атом хурдтарин зарраи тақсимнашаванда аст» ба ки тааллуқ дорад.

- \$A) Арасту;
- \$B) Абӯбақри Розӣ;
- \$C) Гераклит;
- \$D) Форобӣ;
- \$E) Демокрит;

@386.Мактабҳои фалсафии Эрони бостонро номбар кунед.

- \$A) Мактаби Конфутсий, Милет, Лаотсий;
- \$B) Калом, Маорифпарварӣ, Буддоия ва Йога, Даҳрия;
- \$C) Машшоия, Исмоилия, Нақшбандия ва Даҳрия;
- \$D) Чорвака, Ҷайния, Буддоия ва Йога, Маорифпарварӣ;
- \$E) Зардуштия, монавия, маздакия, зарвония, таббоия;

@387.Илме, ки санъати идоракуниро меомӯзонад, чӣ ном дорад?

- \$A) Фалсафа;
- \$B) Маркетинг;
- \$C) Сотсиология;
- \$D) Таърих;

\$E) Менечмент;

@388.Категорияҳои чуфти диалектика кадомҳоянд?

- \$A) Некиву бадӣ, росту дурӯғ, саломатию беморӣ, молу бозор, пулу сарват, арзон;
- \$B) Молу бозор, пулу сарват, арзону гарон, тарсу ваҳм, шабу рӯз, росту дурӯғ;
- \$C) Тарсу ваҳм, шабу рӯз, некиву бадӣ, росту дурӯғ, саломатию беморӣ, сарват;
- \$D) Сифату микдор ва айнияти зиддият, росту дурӯғ, саломатию беморӣ, молу бозор;
- \$E) Шакл ва мазмун, имконият ва воқеият, зарурият ва тасодуф, сабаб ва натиҷа;

@389.Вазифаҳои хоси фалсафа кадом аст?

- \$A) Ҳуқуқӣ;
- \$B) Фарҳангӣ;
- \$C) Ахлоқӣ;
- \$D) Сиёсӣ;
- \$E) Маърифатӣ;

@390.Кадам мактаби фалсафи Худоро зоти кул номидааст?

- \$A) Зардуштия;
- \$B) Будоия;
- \$C) Даҳрия;
- \$D) Монавия;
- \$E) Исмоилия;

@391.Вазифаҳои хоси фалсафа?

- \$A) Тасодуфӣ;
- \$B) Микдорӣ;
- \$C) Сифатӣ;
- \$D) Сабабӣ;
- \$E) Методологӣ;

@392.Методҳои дониши назариявиро номбар кунед.

- \$A) Мушоҳида, санчиш, пурсиш, тасвир;
- \$B) Метафизика, тасодуф ва диалектика;
- \$C) Ҷамъи ахбор, интервью, оmodасозии ҳуҷҷатҳо;
- \$D) Сӯҳбат, тасвирнамоӣ ва муқоиса;
- \$E) Индуксия ва дедуксия, анализ ва синтез;

@393.Гносеология таълимот дар бораи чист?

- \$A) Инсон;
- \$B) Ҷамъият;
- \$C) Табиат;
- \$D) Наботот;
- \$E) Маърифат;

@394. Масоили муҳими замони имрӯза кадомҳоянд?

- \$A) Масъалаҳои сиёсӣ, динӣ, фалсафӣ, таърихӣ, фарҳангӣ ва ҳуқуқӣ;
- \$B) Дар сафи артиш хизмат кардан ва ба донишгоҳ дохил шудан мебошад;
- \$C) Гуфтугӯи тамаддунҳо, дарки асрори олами кайҳонӣ ва зухурот;
- \$D) Бисёррош хурдани оилаҳо, Вичсипд, Гепотит;
- \$E) Терроризм, экстремизм, сулҳ, демография, экология, бемориҳои гузаранда;

@395. Кадом қисмати фалсафа таълимот оид ба арзишҳо мебошад?

- \$A) Гносеология;
- \$B) Антропология;
- \$C) Онтология;
- \$D) Формакология;
- \$E) Аксиология;

@396. Кадомаш қонуни диалектика мебошад?

- \$A) Қонуни баҳо ва табдили энергия ва ирсият;
- \$B) Қонуни ҳозирбаи умумичаҳонӣ;
- \$C) Қонуни назарияи нисбияти физикӣ ва тағйирпазирӣ;
- \$D) Қонунҳои илми механика;
- \$E) Қонуни ягонагӣ ва муборизаи ба ҳам зидҳо;

@397. «Олам аз олами идеяҳо ва олами чизҳо иборат аст» андешаи кист?

- \$A) Арасту;
- \$B) Абӯбақри Розӣ;
- \$C) Гераклит;
- \$D) Форобӣ;
- \$E) Афлотун;

@398. Аломатҳои давлатро муайян кунед:

- \$A) Почта, телеграф, матбуот ва садою симо;
- \$B) Боигарӣ, нутқ, сарват ва санъат;
- \$C) Санъат, дин, идеология ва забон;
- \$D) Ҳуқуқ, сиёсат, сарвар ва Маҷлиси Олӣ;
- \$E) Ҳудуд, дастгоҳи давлатӣ, аҳолии муайян;

@399. «Фалсафаи ҳаёт»-ро ки асос гузоштааст?

- \$A) К.Маркс;
- \$B) Ф.Энгельс;
- \$C) Сен Симон;
- \$D) Бюжер;
- \$E) Нитше;

@400. Кадом масъала файласуфонро ба ду гурӯҳ тақсим мешаванд?

- \$A) Аз руи масъалаи гносеологии;
- \$B) Аз руи масъалаи эмпирики;

- \$C) Аз руи масъалаи иҷтимои;
- \$D) Аз рӯи масъалаи таҷрибави;
- \$E) Аз рӯи масъалаи онтологи;